

Rohde Nielsen
Nyhavn 20
1051 København K
CVR nr. 19 68 55 35

Erhverv
J.nr. 2019 – 5431
Tilladelsesnr.: 865-2019-5431
Ref. SAWTH
Den 10. august 2021

Primærtilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 566-CA og 566-DA, Nord for Vejsnæs Flak

Afgørelse

Rohde Nielsen A/S meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 566-CA og 566-DA, Nord for Vejsnæs Flak. Tilladelsen gives efter § 20, stk. 2 nr. 2 i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven)

Samtidig træffes der afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet, jf. § 11, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen (herefter råstofbekendtgørelsen), jf. § 21 i lov nr. nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Vilkår

Indvinding må kun finde sted inden for det afgrænsede område og på de områdespecifikke vilkår, der fremgår af bilag 3 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i råstofbekendtgørelsen.

Indvindingen kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt, og når klagefristen er udløbet.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder efter klagefristens udløb fra den 8. september 2021 og indtil den maksimale tilladte mængde er opbrugt, dog senest den 7. september 2031.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Da der er flere, der kan indvinde i området, oplyser Miljøstyrelsen kvartalsvis på styrelsens hjemmeside størrelsen af den indvundne mængde og restmængde i området.

Hvis området bliver omfattet af krav om hyppigere indberetning af indvundne mængder, se under nedenstående punkt om indberetning af indvindingsdata, sender Miljøstyrelsen i perioderne mellem opdatering af hjemmesiden efter behov oplysninger om den tilbageværende tilladte mængde til de berørte tilladelsesindehavere.

Miljøstyrelsen vil meddele det, når Miljøstyrelsen har fået indberetninger, der viser, at den samlede eller årlige tilladte mængde i området er indvundet.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne skal følge de krav om format og tidsfrist som fremgår af § 52 i råstofbekendtgørelsen.

Indberetninger vedrørende pågældende tilladelse til fællesområder 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak skal ske med angivet tilladelsesnummer: **865-2019-5431**

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan i henhold til § 41 i råstofbekendtgørelsen træffe afgørelse om, at indvundne mængder i et fællesområde skal indberettes hyppigere end det, der er fastsat i § 52.

Tilladelsesindehaver skal give meddelelse til Miljøstyrelsen, hvis tilladelsesindehaveren agter inden for de næste tre måneder at indvinde mere end 50 % af den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsen eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige tilladte mængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 1, i råstofbekendtgørelsen.

En tilladelsesindehaver skal straks give Miljøstyrelsen meddelelse herom, hvis den pågældende har indvundet hele den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsen eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige indvindingsmængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 2, i råstofbekendtgørelsen

Vederlag

Der skal betales vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

For nærværende tilladelse skal der i 2021 betales 6,75 kr. pr. indvunden m³, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2.

Vederlagssatsen indeksreguleres en gang årligt med virkning fra 1. januar på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om den procentvise ændring i

nettoprisindekset for januar måned imellem de to forudgående år, jf. råstofbekendtgørelsens § 61.

De indeksregulerede vederlagssatser offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Sagens grundlag

Rohde Nielsen A/S ønsker det tidligere auktionsområde 566-CA og 566- DA Nord for Vejsnæs Flak omlagt til fællesområde. I den forbindelse har Miljøstyrelsen anmodet Rohde Nielsen A/S om at udarbejde en fornyet Fase 11b miljøvurdering, der levede op til gældende lovgivning.

Til grund for sagen ligger:

- Opdateret ansøgning om tilladelse til at de eksisterende auktionsområder 566-CA og 566-DA (NST-7321-00096), Vejsnæs Flak, Østersøen vest for Gedser, udlægges til fællesområde, af 7. oktober 2020.
- Samt opdateret Miljøvurdering: ” 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak, Fase IIB miljøvurdering for indvinding”, udformet af Rambøll oktober 2020
- Efterforskningsrapport udarbejdet af GEUS fra 2012, som er vurderet at leve op til nuværende krav.
- Biologiske undersøgelser fra 2012
- Samt notat af 21. juni 2018 ”Yderligere indvinding i råstofområder Øst for Læsø og Vejsnæs Flak”, og notat af 21. marts 2018 ”omlægning af auktionsområder Øst for Læsø og Vejsnæs Flak om til Fællesområder”, som vurderer, hvilke opdateringer den reviderede miljøvurdering skal indeholde, og jf. råstofbekendtgørelsens § 9 begrundet, at tidligere feltundersøgelser fortsat kan danne grundlag for sagen.

Miljøstyrelsen har derudover modtaget en VVM-screening af den 5. november 2018, som er modtaget i styrelsen 21. september 2020, hvori Rambøll vurderer, at råstofindvindingen ikke må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet. Heri vurderes det derfor, at der ikke skal gennemføres en VVM-procedure, jf. § 12 i daværende gældende bekendtgørelse nr. 949 af 27/06/2016 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Formål med råstofindvindingen

Ifølge ansøgningen er formålet med indvindingen at sikre råstoffer, der kan anvendes som en beredskabsmængde, der står til rådighed for opfyldnings- og kystsikringsopgaver, som skal udføres i en afstand fra indvindingsområdet, hvor det er økonomisk forsvarligt. Rohde Nielsen A/S beskriver, at det efter deres erfaringer er vigtigt at have beredskabsmængder til rådighed for den pågældende type af leverancer, hvor det kræves, at ansøger inden for en kort tidsfrist kan give tilbud på levering af fyldsandet.

Områdebeskrivelse

Det ansøgte indvindingsområde ligger nord for Vejsnæs Flak og ca. 2 km syd for Ærø. Ansøgte fællesområde består af to delområder, hvoraf det nordlige delområde 566-DA har et areal på ca. 1,6 km², og det sydlige delområde 566-CA er

ca. 2,2 km². Områderne er beliggende i det sydfynske øhav, som er omfattet af den vestlige Østersø vest for Gedser.

Områderne 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak har været udlagt som auktionsområde fra 2013 til 2018 med eneret til indvinding af en udlagt råstofmængde på 1,5 mio. m³ havbundsmateriale i en 5-årig tilladelsesperiode, med en årlig indvindingsmængde på 300.000 m³. Den reelle indvinding har samlet været 147.000 m³. Indvindingen har udelukkende fundet sted i 2016 med slæbesugning og udelukkende i det sydlige område 566-CA. Der har således ikke tidligere været indvinding i delområde 566-DA Nord for Vejsnæs Flak.

I forbindelse med sagsbehandlingen af tidligere auktionstilladelse til indvinding i områderne fra 2013 blev områdefrænsningerne ændret. Det nu ansøgte delområde 566-DA blev beskåret, således at der var 500 m fra indvindingsområdets afgrænsning til de kortlagte naturtyper (stenrev) i habitatområdet H111 i Natura 2000-område N127. Delområdet 566-CA blev ligeledes beskåret i 2013, således at stenrevslokaliteten i det sydvestlige hjørne ikke indgik i indvindingsområdet. Det er disse beskærede områdefrænsninger der nu er ansøgt genudlagt til fællesområde.

Råstofressourcen

I miljøvurderingsrapporten og efterforskningsrapporten fremgår det, at der er to ressourcer i området, som er interessante for ansøger.

Ressource 1: Holocænt sand (fint - mellemkornet sand) har et volumen på omkring 8,4 mio. m³ og en tykkelse på maksimalt 11 m, ressourcen ligger i overfladen i det sydlige område 566-CA.

Ressource 2: Ferskvandssand (mellemkornet sand med indslag af fint og groft sand), ligger under ressource 1, i det sydlige område 566-CA og i overfladen i det nordlige område 566-DA, og har en samlet mængde på 6,1 mio. m³ og en maksimal tykkelse på 6-7 m.

Indvindingsaktiviteten

Rohde Nielsen A/S søger om tilladelse til at indvinde op til 1.500.000 m³ over en 10-årig periode uden en årlig mængdebegrænsning. Miljøvurderingen er foretaget på et scenarie, hvor den totale mængde på 1,5 mio. m³ indvindes på 3-4 måneder.

Indvindingen forventes at kunne foregå døgnet rundt, og der vil kunne indvindes op mod 15.000 m³ pr døgn, hvilket svarer til, at der indvindes fire gange i døgnet af en times varighed. Den ansøgte mængde på 1,5 mio. m³ vil kunne indvindes over 3-4 måneder med ovenstående indvindingsfrekvens.

Indvindingen skal ifølge miljøvurderingen omfatte fint og groft sand, som udelukkende indvindes ved slæbesugning. Indvinding sker ikke på vanddybder lavere end 6 m. Den samlede mængde, der søges om vil kunne indvindes i begge områder. Ifølge ansøgningsmaterialet forventes den største mængde at blive indvundet i 566-CA (det sydlige delområde).

Det beskrives i ansøgningsmaterialet, at sugehovedet er forsynet med sold, der kun tillader sten med en diameter <20-25 mm at passere. I områder med spredt forekomst af større sten vil disse således blive efterladt på bunden. Områder med

tættere forekomst af sten, herunder egentlige stenrev, undgås helt i forbindelse med indvinding for at nedbringe risikoen for havari på indvindingsudstyret.

Miljøvurderingen

Fase IIB miljøvurderingen er udarbejdet på baggrund af en indvindingsmængde på op til 1,5 mio. m³. Det fremgår af metodeafsnittet i rapporten, at miljøvurderingen er foretaget på et senarie, hvor der indvindes 1,5 mio. m³ i en sammenhængende periode på 3-4 måneder.

Ifølge miljøvurderingen er der i 2012 udført biologisk kortlægning og miljøvurdering for de to delområder. Der bemærkes, at der blev udført supplerende tilstandsvurdering for stenrev i forbindelse med indvindingsområde 566-BA Vejsnæs flak i 2013, der ligger syd for ansøgningsområdet 566-CA Nord for Vejsnæs Flak.

Det fremgår af miljøvurderingen samt af notatet ”Yderligere indvinding i råstofområder øst for Læsø og Vejsnæs Flak”, at den eksisterende geologisk og biologiske kortlægning (fra 2012) fortsat afspejler de aktuelle forhold for området. Ovennævnte notat danner endvidere grundlag for den opdatering der er foretaget af miljøvurderingen i 2018.

Substrat-, strøm- og dybdeforhold

Der forekommer tre substrattyper i indvindingsområde 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak, ifølge ansøgningsmaterialet. Ifølge den geologiske kortlægning og miljøvurderingen udgør substrattype 1 den største procentdel i begge delområder, på henholdsvis 94 % og 80 % af havbundens areal. Substrattype 2 udgør henholdsvis 2,6 % og 16,0 % af havbunden, mens substrattype 3 udgør under 4 % i begge delområder, og huledannende stenrev, substrattype 4, kun forekommer i områdenes påvirkningszoner.

Der har ifølge ansøgningsmaterialet kun været indvundet i område 566-CA i forbindelse med tidligere tilladelse, hvoraf et areal på ca. 2 % af indvindingsområdet er påvirket af indvindingsaktiviteter med slæbesugning. Af denne årsag forventes bundtypen ifølge miljøvurderingen at være den samme i ansøgningsområderne i dag, som ved kortlægningen i 2012. Miljøvurderingen henviser til notatet ”Yderligere indvinding i råstofområder øst for Læsø og Vejsnæs Flak”, hvor det konkluderes, at den tidligere geologiske og biologiske kortlægning fortsat afspejler de aktuelle forhold.

Det vurderes i miljørapporten, at forstyrrelse af havbunden er kortvarig og lokal, som følge af de planlagte indvindingsaktiviteter. Det øvre sandlag, der indvindes i, er 1-11 m tykt og da der indvindes til gennemsnitlig 1 m, forventes substrattypen også at være sand efter indvindingens ophør. Med tiden vil slæbesporene ifølge miljøvurderingen udfyldes med nyt sediment, da sandvandringen ifølge miljørapporten er stor i det aktuelle område ved Vejsnæs Rev. Der vurderes derfor i miljøvurderingen kun at være en ubetydelig påvirkning af bundforholdene inden for indvindingsområdet og påvirkningszonen. Der vurderes ikke at være nogen påvirkning på bundforhold uden for påvirkningszonen. I miljøvurderingen vurderes det ikke, at den naturlige sandtransport, der foregår i området, vil påvirkes af indvindingen i 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak.

Det forventes, at strømhastigheden vil falde i indvindingsområdet som følge af indvindingsaktiviteterne, men påvirkningerne på strømhastigheden vurderes i miljørapporten at være lokale, kortvarige og af mindre intensitet, da bundforholdene ikke ændres betydeligt. Strømhastigheden forventes gradvist at stige tilbage til udgangspunktet efter indvindingens ophør i takt med, at der sker naturlig aflejring af sand i området. Samlet set vurderes det, at påvirkningen på strømforhold vil være ubetydelig inden for indvindingsområdet og påvirkningszonen. Der vurderes i miljøvurderingen ikke at være en påvirkning af strømforhold uden for påvirkningszonen.

Vanddybden i område 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak varierer mellem ca. 8-38 m. Såfremt der indvindes 1,5 mio. m³ i indvindingsområderne vil det ifølge miljøvurderingen medføre en gennemsnitlig havbundssænkning på 0,6 m. Da indvindingen ikke forventes jævnt fordelt, kan havbundssænkningen blive op mod 1 m nogle steder.

På baggrund af erfaringer fra Disken i Øresund vurderes det i miljøvurderingen, at slæbesporene i indvindingsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak, vil blive udvisket og bathymetrien reetableret i løbet af 5-10 år på grund af den dynamiske sandtransport der ifølge miljøvurderingen formodes at være i indvindingsområdet 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak. Der er ingen strømmålinger fra indvindingsområderne, og formodningen bygger på en sammenligning med strømningssmodellerne fra Femern Bælt. Påvirkninger på bathymetri ved indvindingen vil ifølge miljøvurderingen være lokal og langvarig inden for indvindingsområdet, men af mindre intensitet. I påvirkningszonen og i øvrige omgivelser vurderes der ikke at være nogen påvirkning på bathymetrien.

Sedimentspredning

Sedimentspil behandles som en af de mulige påvirkninger ved råstofindvinding, når uønskede fraktioner ledes tilbage med skyllevandet til havet. Det beskrives i miljørapporten, at vandfasen således i en periode vil få et højere indhold af suspenderet materiale inden sedimentet igen lejres på havbunden. Der vil ligeledes ske en opslæmning af sediment på bunden i forbindelse med selve slæbesugningen.

I miljøvurderingen refereres modelleringer af indvinding med slæbesugningsfartøjer andre steder i danske farvande, og på baggrund af disse modelleringer vurderes det i miljøvurderingen, at forhøjede koncentrationer af suspenderet stof i forbindelse med indvinding er kortvarige og lokale. Herudover refereres det, at sedimentspredningsmodeller foretaget på indvinding af 30.000 m³ sand i døgnet med samme indvindingsmetode viste en spildprocent på 4-6 %, og at sedimentkoncentrationen i vandsøjlen kun overskred 10 mg/l i umiddelbar nærhed af slæbesugeren. Der er et estimeret spild på ca. 3 % spild fra indvinding af fyldsand med Rohde Nielsen skibe, deraf vurderer miljøvurderingen, at der ikke er en særlig stor fraktion af bundsedimentet, der vil spredes over større afstande. Det fremgår at der ikke blev taget sedimentprøver i forbindelse med undersøgelserne, der ligger til grund for miljøvurderingen.

Miljøvurderingen refererer, at det ud fra resultater fra biologiske screeninger i forbindelse med andre indvindingsområder, ikke har været muligt at konstatere

effekter på stenrev, selvom indvindingen er foregået umiddelbart op til revet. Modelleringer fra en slæbesugning ved Læsø Trindel, viste at langt hovedparten (mere end 90 %) af sedimentspildet sedimenterede inden for de første 200 m, og at kun mindre suspenderede partikler under 0,15 mm når længere væk. Ifølge miljøvurderingen forventes en maksimal sedimentation på omtrent 2-3 mm på en måned, der hvor sedimentaflejringen er kraftigst. Den samlede sedimentation uden for påvirkningszonen forventes ikke at overskride 1 cm, hvis den maksimale mængde på 1,5 mio. m³ indvindes på 3-4 måneder. Vurderingen er baseret på en sammenligning af indvindingen med indvindingsmængderne i en model fra Moselgrund i Kattegat. Selvom sedimentforhold og strømforhold ikke er vurderet som identiske med forholdene omkring Vejsnæs Flak, argumenterer miljøvurderingen for sammenligningen, da indvindingen i ansøgte indvindingsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak vil foregå med den halve kildestyrke (15.000 m³ pr. døgn) og en forventet lavere spildprocent (ca. 3 %) end modellen for Moselgrund (4-5 %).

Samlet vurderes det i miljøvurderingen, at kun den fine del af spildsedimenterne vil kunne spredes og sedimentere uden for påvirkningszonen. Desuden vil sedimentkoncentrationen i vandfasen falde hurtigt, da der sker en fortynding idet sedimentet spredes med vandstrømmene. Påvirkningen fra sedimentspredning i påvirkningszonen vurderes at være mindre. Mængderne der sedimenterer ud og dermed tykkelsen af sedimentlaget, samt koncentrationen af suspenderet sediment vurderes i miljøvurderingen som ubetydelig uden for påvirkningszonen.

Flora og fauna

Vurderingen af bentisk flora og fauna er foretaget på synlig epifauna og flora på baggrund af side-scan sonar, ROV-dyk og punktdyk i 2012. På baggrund af undersøgelserne vurderes det i miljøvurderingen og tilhørende notater, at områderne 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak er uden særlig biologisk interesse.

Af miljøvurderingen fremgår det, at indvindingsområderne 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak, samt påvirkningszoner fremstår forholdsvis heterogene med hensyn til substrat- og naturtyper. Faunasamfundet blev i miljøvurderingen vurderet som relativt artsrigt, mens området kun havde begrænset makroalgevækst, pga. de dynamiske bund- og strømforhold. Naturtype 1 dominerer i begge områder, mens der kun findes en mindre del naturtype 3 i begge områder. Naturtype 4 forekommer kun i påvirkningszonerne. Efter endt indvinding, forventes substrattyperne (og naturtyperne) at være de samme som før indvindingen, og det vurderes, at den biologiske værdi i indvindingsområdet, påvirkningszonen og i de øvrige omgivelser vil være uændret. Der vurderes dermed i miljøvurderingen, at der ikke vil være en påvirkning af den biologiske værdi.

Ved råstofindvinding vil fauna og flora gå tabt der, hvor slæbesugefoden arbejder. I miljøvurderingen vurderes bundfauna uden for selve påvirkningszonen ikke at blive påvirket nævneværdigt, mens det bemærkes, at sedimentspild kan medføre risiko for, at bundfauna og –flora i indvindingsområdet bliver tildækket af sediment. Derudover er der risiko for, at flora i området udsættes for nedsat gennemtrængning af lys.

Ifølge miljøvurderingen, vurderes genkolonisering af flora og fauna at gå forholdsvis hurtigt, afhængigt af artssammensætningen og biomassen på lokaliteten, da mange bundfauna-arter er kendt for at kunne genkolonisere blødbund forholdsvis hurtigt efter fysiske forstyrrelser. Miljøvurderingen sammenligner med undersøgelser af reetableringen på Disken i Øresund, og refererer blandet andet, at genkoloniseringen afhænger af sand-dynamikken og strømforhold. Bunddyrssamfundet i indvindingsområdet vurderes på denne baggrund at kunne genetableres indenfor 1-3 år efter indvindingens ophør, da der indvindes sand, og da der ifølge miljøvurderingen er tale om en sandbund med dynamiske bundforhold.

I miljøvurderingen konkluderes det, at indvindingsaktiviteterne samlet set medfører en lokal, kortvarig påvirkning på flora og fauna. Flora og fauna vil i påvirkningszonen kun være påvirket af sedimentation og suspenderet sediment i moderat grad og kun mens aktiviteterne foregår. Sedimentation vil i påvirkningszonen fortrinsvist ske i nærheden af selve indvindingen (i 200 meters afstand) og vurderes at være mindre. Uden for påvirkningszonen forventes intensiteten af påvirkningen at være mindre og påvirkningen kortvarig. Samlet set vurderes det, at der kun er en ubetydelig påvirkning af biologisk værdi, samt flora og fauna uden for påvirkningszonen som følge af den planlagte indvinding.

Fisk og fiskeri

Ved den biologiske kortlægning blev observeret fladfisk, kutlinger og gylter. En kortlægning af gydeområder for sild i Østersøen viser, at der forekommer gydeområder for sild i området umiddelbart uden for indvindingsområderne. Der foregår sandsynligvis også gydning inden for indvindingsområdet bemærker miljøvurderingen, samt at indvindingsområderne derudover kan være opvækstområder for fladfisk, torsk og flere andre arter, men der er ifølge miljøvurderingen ikke fundet oplysninger om, at indvindingsområderne skulle være vigtige gydeområder for øvrige kommercielle fiskearter.

Ifølge miljøvurderingen kan råstofindvindingen potentielt have en negativ virkning på områdets fisk samt være i konflikt med erhvervsfiskeriet. Miljøvurderingen vurderer, at afgravning af råstofressourcen samt sedimentspildet potentielt kan bortskræmme bundfisk eller påvirke gydningen for visse fiskearter. Det vurderes, at bundfisk kan bortskræmmes kortvarigt i få hundrede meter fra indvindingsfartøjet.

Forhøjet koncentration af suspenderet stof kan forårsage nedsynkning af pelagiske æg, som kan medføre at æggene går til grunde. Miljøvurderingen henviser til et forsøg med sildeæg, hvoraf det konkluderes, at der ikke kunne observeres effekter på æggenes udvikling ved koncentrationer fra 5-1.000 mg/L suspenderet sediment. Miljøvurderingen vurderer, at et sedimentspil på maksimalt 15 mg/L forventes at være lokal og kortvarig.

I miljøvurderingen vurderes forstyrrelsen i forhold til gydning af sild og den ubetydelige effekt af sedimentspild samlet set at være ubetydelig for sildebestanden i Østersøen. Derfor vurderes forstyrrelse af bundfisk, samt påvirkningen af sedimentspild på fiskeæg og larver at være ubetydelig.

Der foregår intensivt trawlfiskeri i de dybe render syd for Ærø, og en opgørelse fra 2016 viser ifølge miljøvurderingen, at der i indvindingsområder trawles op til 8 gange om året. Det bemærkes i miljøvurderingen, at der ved den biologiske kortlægning kun blev observeret få fisk af kommerciel interesse.

Det vurderes i miljøvurderingen, at indvinding i området ikke medfører særlige restriktioner i forhold til fiskeri i området, og at begge erhverv kan foregå i området, så længe der udvises hensyn til hinanden. Selv hvis indvindingen sker med maksimal mængde over kortest mulig tid, vil påvirkningen af fiskeri være lokal og kortvarig, vurderes det. Da der vurderes kun at være en ubetydelig påvirkning på fisk i området, vurderes det i miljøvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil have en ubetydelig påvirkning på fiskeriet inden for påvirkningszonen, samt ingen påvirkning uden for påvirkningszonen.

Marine pattedyr

Spættet sæl og gråsæl kan potentielt forekomme i farvandet syd for Ærø, men miljøvurderingen bemærker, at sælerne har de nærmeste hvilepladser mere end 50 km væk.

Marsvin er beskyttet under habitatdirektivets bilag IV. Miljøvurderingen beskriver, at der ifølge undersøgelser foretaget med GPS-mærkning af marsvin forekommer høje tætheder af marsvin i nærheden af indvindingsområdet i vinterperioden, hvilket formentlig hænger sammen med at de jager i de strømfyldte render ind mod Lillebælt og nord- og syd om Vejsnæs Flak.

I miljøvurderingen nævnes sedimentspil og undervandsstøj, samt påvirkning af fødegrundlaget som potentielle påvirkninger på havpattedyr fra indvindingsaktiviteterne. Det vurderes ikke, at hverken sæler eller marsvin vil påvirkes af forøgede sedimentkoncentrationer, da begge arter kan jage og orienterer sig med henholdsvis knurhår og lyd foruden synet. Det vurderes i miljøvurderingen, at der kun vil være en moderat påvirkning af flora og fauna, og at påvirkninger på marsvin og sælers fødegrundlag at være ubetydelige.

Ifølge miljøvurderingen er den modtagne lydenergi 100 m fra indvindingsfartøjet under grænseværdierne for midlertidig og permanent høreskade, og er ifølge vurderingen højest ved de lave frekvenser, hvor især marsvin hører dårligt. Indvindingsaktiviteterne vurderes derfor kun at kunne bortskræmme sæler og marsvin i umiddelbar nærhed af skibet og vil ikke forårsage permanente eller midlertidige høreskader. Støjpåvirkningen vurderes at være lokal og kortvarig og af lav intensitet og dermed ikke væsentlig. Støjpåvirkningen på marine pattedyr indenfor og uden for påvirkningszonen vurderes at være ubetydelig.

Miljøvurderingen bemærker, at påvirkningen af marsvin kan reduceres ved at undgå indvindingsaktiviteter i maj-august i marsvinets yngle- og parringstid, samt vinterperioden, hvor tætheden af marsvin er størst omkring området.

Internationale beskyttelsesområder og bilag IV-arter

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Det fremgår af væsentlighedsvurderingen, at ansøgte indvindingsområde ligger i nærheden af Natura 2000-område N127 Sydfynske Øhav. Området omfatter habitatområde H111, samt fuglebeskyttelsesområde F71 og F72 (se efterfølgende

afsnit om fugle og fuglebeskyttelsesområder). Habitatområdet har de marine naturtyper: sandbanke, vadeflade, lagune, bugt og rev på udpegningsgrundlaget.

Det fremgår af miljøvurderingen, at myndighederne i 2013 ændrede områdeafgrænsningen af 566-DA, så påvirkningszonen ikke ligger inden for afgrænsningen af kortlagte naturtyper i Natura 2000-område N127 Sydfynske Øhav. Den nærmest kortlagte naturtype er rev. Rev er kortlagt i ca. 10 kilometers afstand i forbindelse med Miljøstyrelsens NOVANA-overvågning af Natura 2000-områderne, og i påvirkningszonen til delområde 566-DA i forbindelse med den biologiske kortlægning i 2012. Miljøvurderingen bemærker, at der ikke forekommer stenrev på arealer i påvirkningszonen, indenfor for afgrænsningen af habitatområde H111.

I miljøvurderingen vurderes det, at rev beliggende i påvirkningszonen ikke bliver direkte påvirket af indvindingsaktiviteten, da det ligger uden for selve indvindingsområdet. Der kan dog ske en indirekte påvirkning som følge af sedimentspredning, idet koncentrationen af suspenderet stof kan øges eller der sedimenterer materiale på revet. Ifølge miljøvurderingen, er revstrukturen i sig selv robust over for sedimentaflejring og suspenderet stof. For at vurdere en eventuel påvirkning herpå, er der i vurderingen set på de arter/artsgrupper, der forekommer på stenrevet og disses følsomhed over for sedimentspredning og aflejring af sediment.

Den flora og fauna, der lever på stenrev, beskrives som generelt tolerante overfor øgede mængder af suspenderet stof i vandsøjlen. Forhøjede sedimentkoncentrationer fører ikke til øget dødelighed på søanemoner og dødningshånd, som er fundet ved kortlægningen. Miljøvurderingen beskriver derudover effekten på mosdyr og svampe som kortvarig og ikke-dødelig. De makroalger, der vokser på stenrevene, beskrives som tilpasset periodiske hændelser med forhøjet sedimentkoncentrationer. Ifølge miljøvurderingen kan fastsiddende organismer i forbindelse med stenrevet tåle mellem 3-5 cm tykt sedimentlag, mens infauna kan tåle 2-26 cm. Miljøvurderingen forventer et sediment lag på 2-3 mm på en måned jf. afsnit om sedimentation.

I miljøvurderingen bliver det heraf samlet set vurderet, at det på forhånd kan afvises at indvindingsaktiviteterne vil medføre risiko for væsentlige påvirkninger på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag og bevaringsstatus, idet påvirkningen er lokal, kortvarig og ubetydelig uden for påvirkningszonen, der omfatter 500 m fra indvindingsområdet. Miljøvurderingen lægger også vægt på, at påvirkningerne er reversible uden for påvirkningszonen.

Bilag IV-arter

Miljøvurderingen beskriver marsvin som den eneste bilag IV-art, der forekommer regelmæssigt i nærheden af indvindingsområdet. Påvirkninger af marsvin er beskrevet i afsnit om marine pattedyr. Indvindingsaktiviteterne vurderes ikke at kunne medføre midlertidig eller permanent høreskade, som følge af undervandsstøj. Eventuelt adfærdsmæssig respons hos individer er vurderet som en kortvarig påvirkning, og påvirkningen af marsvin vurderes derfor at være

ubetydelig og ikke medføre en påvirkning af den økologiske funktionalitet eller bestand af arten.

Fugle og fuglebeskyttelsesområder

Natura 2000-området omfatter to Fuglebeskyttelsesområder: F71 og F72.

Fuglebeskyttelsesområde F71 har følgende marint tilknyttede fuglearter på udpegningsgrundlaget (T=trækfugl og Y=ynglefugl): Mørkbuget Knortegås (T), ederfugl (T), toppet skallesluger (T), troldand (T), sorthoved måge (Y), splitterne (Y), havterne (Y), dværgterne (Y), fjordterne (Y), klyde (Y).

Fuglebeskyttelsesområde F72 har følgende marint tilknyttede fuglearter på udpegningsgrundlaget: havlit (T), ederfugl (T) og fjordterne.

Det vurderes i miljøvurderingen, at ederfugl, toppet skallesluger og troldand, er de tre arter på områdenes udpegningsgrundlag, som potentielt kan blive forstyrret af indvindingsaktiviteterne. Derudover forekommer et mindre antal havlit og ederfugl også i indvindingsområderne til havs. Miljøvurderingen redegør for at forstyrrelserne på fuglelivet omfatter ændringer i adfærd fra støj og visuelle forstyrrelser, samt ændret fødesøgningsmulighed pga. sedimentspredning og ændret fødetilgængelighed.

Det vurderes i miljøvurderingen, at intensiteten af støj og visuelle forstyrrelser vil være stor lokalt i indvindingsområdet, da havfugle som lommer og dykænder vil skræmmes væk, mens skibet er til stede. Påvirkningen vurderes at foregå i en radius af 1,5 km omkring indvindingsfartøjet. Påvirkningen vurderes dog at være kortvarig, og indvindingsområdets størrelse taget i betragtning vil indvindingsfartøjet kun forstyrre en lille del af fuglenes samlede rasteområde, vurderes det i miljøvurderingen. Der vurderes derfor ikke at være en påvirkning på fuglebestande i IBA områderne, da afstanden til indvindings-aktiviteterne er mere end 4,5 km.

Det beskrives i miljøvurderingen, at indvindingen potentielt kan forringe fourageringsmulighederne, primært for sortand. Dette ved at fjerne substrat med tilhørende in- og epifauna. Ansøgningsområdet omfatter 3,8 km², hvilket ifølge miljøvurderingen er ubetydeligt ift. arealet af øvrige potentielle fourageringsområder i det Sydfynske Øhav. Det vurderes derfor, at påvirkningen medfører en ubetydelig, og midlertidig forringelse af fuglenes fødegrundlag. Påvirkningen vurderes at være kortvarig og af lille betydning for fouragerende havfugle, da der er tale om en sandbund med begrænsede føderessourcer, og da fuglene vil kunne søge føde andre nærliggende steder på Vejsnæs Flak eller langs kysten uden for indvindingsområdet, mens indvindingen foregår.

Det vurderes samlet i miljøvurderingen, at indvindingsaktiviteterne vil have en ubetydelig påvirkning på fuglebestande. Påvirkningerne på fugle vurderes at begrænse sig til indvindingsområdet og påvirkningszonen.

Miljøvurderingen bemærker, at påvirkningen kan reduceres yderligere ved at undgå indvinding i området i vinterperioden, hvor flest havfugle samles syd for Ærø.

Havstrategi

I miljøvurderingen beskrives deskriptor D1, biodiversitet, og Deskriptor D6, havbundens integritet, som de målsætninger der potentielt kan påvirkes af indvindingsaktiviteterne.

Om D1, Biodiversitet, vurderer miljøvurderingen, at den direkte påvirkning vurderes at være reversibel, og kun påvirke arealer uden særlig biologisk interesse og lav biodiversitet, som miljøvurderingen også har behandlet under afsnittet om påvirkning af flora og fauna. Det vurderes, at bunddyrssamfundet kan være genetableret indenfor 1-3 år efter indvindingens ophør og det vurderes, at påvirkningen ikke vil have væsentlig virkning på led højere oppe i fødekæden, f.eks. fisk, fugle eller marine pattedyr. Indvindingen vurderes derfor ikke at forhindre en målopfyldelse af deskriptor 1.

Om D6, havbundens integritet, beskrives i miljøvurderingen, at havbundens integritet kan blive påvirket af fysisk tab (ved befæstning eller tildækning), fysisk skade eller andre fysiske forstyrrelser. Råstofindvinding forstyrrer havbunden, idet der ved indvinding af råstoffer suges materialer op fra havbunden med slæbespor i havbunden til følge. Særligt i mindre dynamiske områder med naturlig sedimenttransport kan råstofindvinding betyde en langvarig ændring af havbunden. Da substrattypen i indvindingsområdet fortrinsvist består af sand og grus og forsat vil fremstå med samme substrattype efter endt indvinding, vurderer miljøvurderingen, at havbundens integritet vil forblive intakt og indvindingen vurderes derfor ikke at forhindre en målopfyldelse af havstrategidirektivet.

Vandrammedirektivet og vandplaner

Indvindingsområdet ligger over 1 sømil fra kysten og der foreligger derfor ikke mål for den økologiske tilstand i indvindingsområdet, bemærker miljøvurderingen. Indvindingsområdet ligger dog indenfor 12-sømilezonen for Jylland og Fyns forvaltningsområde. Det skal derfor vurderes, hvorvidt indvindingen kan påvirke områdets kemiske tilstand.

Det nordlige delområde 566-DA Nord for Vejsnæs Flak ligger lige på kanten af 1-sømile grænsen, og miljøvurderingen har i begrænset omfang forholdt sig til en potentielt påvirkning af den økologiske tilstand. Af miljøvurderingen fremgår det at den økologiske tilstand omkring Ærø er ringe. Indsatskravene omhandler ifølge miljøvurderingen næringsstofbelastning, miljøfarlige forurenende stoffer, samt tiltag for fiskeri med bundslæbende redskaber.

Det er vurderet i miljøvurderingen, at der potentielt vil være en ubetydelig påvirkning af vandkvaliteten lokalt omkring indvindingsfartøjet i form af midlertidigt forhøjet koncentration af suspenderet stof. Det vurderes, at det ikke vil være påvirkning ift. de indsatskrav der gælder indenfor hverken 1- eller 12-sømilezonen, som er fastlagt i vandplanerne.

Rekreative interesser

De rekreative interesser kan forstyrres af indvindingsaktiviteterne i form af visuel forstyrrelse, støj på land, samt restriktioner ift. lystbådssejlad.

I miljøvurderingen bemærkes, at indvindingsfartøjet vil være synligt fra kysten, men at afstanden vurderes at være for stor til, at der vil være en støjpåvirkning af

beboelse, da det nærmeste hus ligger 2,5 km fra indvindingsområdet. Der er ifølge miljøvurderingen desuden tale om en midlertidig og kortvarig påvirkning vurderes det.

Sejlads til og fra indvindingsområdet vil svare til ca. 400 ekstra sejlads, hvilket i miljøvurderingen vurderes at være ubetydeligt i forhold til støj og visuel forstyrrelse. Miljøvurderingen bemærker, at indvindingsaktiviteten vil blive meldt til Søfartsstyrelsen, således at andre fartøjer kan orienteres. Da påvirkningen er lokal og kortvarig, vurderes påvirkningen af sejladsen i området ikke at være væsentlig.

Miljøvurderingen beskriver, at der er dykkerinteresser i form af vrage i området, men at indvindingsaktiviteterne holder en sikkerhedsafstand på 100 m til vrage og at tilstedeværelsen af indvindingsfartøjet vil være midlertidigt og kortvarigt, og dermed vurderes påvirkningen på dykkerinteresser at være ubetydelig.

Påvirkninger af lystfiskeriinteresser, turisme og kystens rekreative værdi generelt, vurderes at være af mindre betydning, da afstanden til kysten er ca. 2 km og den visuelle påvirkning vurderes at være ubetydelig. Sedimentspildet fra indvinding i området vurderes at være ubetydeligt i forhold til badevandkvaliteten, da den øgede koncentration af suspenderet stof er ubetydelig i en afstand af 2 km fra indvindingen.

Samlet set konkluderes det i miljøvurderingen, at påvirkningen på rekreative interesser vil være ubetydelig.

Marinearkæologiske interesser

Af miljøvurderingen fremgår det, at der ligger et flyvrage fra anden verdenskrig på grænsen mellem indvindingsområde 566-CA og dets påvirkningszone. Det bemærkes, at Øhavsmuseet i Faaborg er det ansvarlige museum. Der er herudover ikke registreret fredede fortidsminder i nærheden af indvindingsområdet. Det vurderes i miljørapporten, at der ved overholdelse af en 100 m sikkerhedszone omkring flyvrage i området, ikke vurderes at være nogen påvirkning på marinearkæologiske interesser og kulturarv.

Sejlads

Farvandet syd om Ærø har ifølge en kortlægning af skibstrafikken i 2010 en lav intensitet. Der er 20 km til nærmeste skibsroute, og det vurderes derfor i miljøvurderingen, at skibstrafikken ikke vil påvirkes, samt at der ikke er særlig risiko for ulykker, da alle fartøjer er udstyret med AIS til overvågning af fartøjets bevægelser. Sejlads til og fra indvindingsområdet vurderes at være ca. 400 ekstra sejlads, hvilket vurderes at være ubetydeligt.

Luftfart

Der ligger en lufthavn på Ærø ca. 6,5 km fra nærmeste indvindingsområde. Det vurderes i miljøvurderingen, at der ikke er konflikt mellem indflyvningszonerne til lufthavnen og indvindingsområdet, da afstanden vurderes at være stor nok til at der ikke vil forekomme nogen påvirkning.

Kumulative effekter

Indvindingsområdet 566-BA Vejsnæs Flak grænser op til 566-CA Nord for Vejsnæs Flaks sydlige kant. Foretages der indvinding i begge områder samtidig kan der potentielt være en kumulativ effekt ift. sedimentspredning. Foretages der indvinding i både 566-BA Vejsnæs flak og 566-CA Nord for Vejsnæs flak (syd) samtidig vil sedimentspredningen være større end beskrevet for de enkelte indvindinger, men den vurderes stadig at være under tålegrænserne for faunaen på stenrevet og den omkringliggende havbund.

Miljøvurderingen refererer til undersøgelser i forbindelse med tilladelse til indvinding i 566-BA Vejsnæs Flak, der undersøgelser konkluderede, at indvindingen ikke havde nogen betydning uden for området og ikke havde nogen væsentlig negativ effekt på flora og fauna i de kortlagte stenrevsområder, som ligger i midten af indvindingsområdet 566-BA Vejsnæs Flak. På denne baggrund vurderes det, at kumulative effekter indenfor indvindingsområderne vil være mindre, mens de uden for påvirkningszonerne for 566-CA, 566-DA og 566-BA vil være ubetydelige.

Projektet har ikke kendskab til øvrige anlægsprojekter, hvis miljøbelastning har mulige kumulative effekter med planlagte indvinding.

Sammenfatning

Miljøvurderingen afrundes med en sammenfatning, hvor der samles op på miljøbelastningerne, som ifølge miljøvurderingen består dels af en afgravning af råstofressourcen i det ansøgte område, og dels af spredning af suspenderet sediment, visuel forstyrrelse over vand, samt støj under og over vand. Der er foretaget en miljøvurdering af belastningernes mulige påvirkning af området og omgivelserne, herunder navnlig virkningerne på fauna, flora, havbund, vandmiljø, luft, den arkæologiske kulturarv, kystsikkerhed, fiskeri, sejlads og rekreative interesser. Samlet set vurderes det, at der kun er ubetydelige påvirkninger udenfor 500 meters påvirkningszone, og at der generelt er tale om lokale, midlertidige og kortvarige påvirkninger.

Endvidere er der foretaget en væsentlighedsvurdering for Natura 2000-område N127 ("Sydfynske Øhav"), der grænser op til påvirkningszonen for indvindingsområde 566-DA. I væsentlighedsvurderingen vurderes det samlet set, at det på forhånd kan afvises, at indvindingsaktiviteterne vil medføre risiko for væsentlige påvirkninger på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag og bevaringsstatus, idet påvirkningerne er kortvarige, reversible og ubetydelige uden for påvirkningszonen.

For bilag IV-arter, der i dette tilfælde omhandler marsvin, vurderes, at indvindingsaktiviteterne ikke medfører påvirkning af den økologiske funktionalitet eller bestand af arten.

Hørings svar

Den reviderede ansøgning og miljøvurdering (fase IIb) fra oktober, har været i offentlig høring fra den 2. december 2020 - 11. januar 2021. Grundet julens helligdage, samt at Miljøstyrelsen holder lukket mellem jul og nytår, har høringsfristen været forlænget.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har ingen indvendinger imod den ansøgte råstofindvinding syd for Ærø, men henleder for god orden skyld ansøgers opmærksomhed på, at område 566-CA er beliggende delvist inden for et område, som i søkortet er angivet med advarsel mod blandet andet arbejder i havbunden.

Derudover beder Søfartsstyrelsen ansøger om i relevant omfang at efterleve bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande og vurderingsskema om vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs efterleves i forbindelse med indvindingsaktiviteten.

Forsvaret

Forsvarsministeriets ejendomsstyrelse gør opmærksom på følgende krav:

Såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden konstateres rester af ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO), skal arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Foruden ovenstående forhold, skal der gøres opmærksom på, at de udstedte tilladelser, samt kontaktoplysninger til det firma eller de skibe der skal udføre arbejdet, skal være tilgængelige for Forsvarets Operationscenter via den myndighed, der udsteder tilladelsen. Såfremt der er opdateringer i kontaktoplysningerne, kan disse fremsendes direkte til Forsvarets Operationscenter

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Fiskeriforening PO anerkender, at andre erhverv end fiskerierhvervet har brug for adgang til de marine områder omkring Danmark. Det er dog værd at bemærke, at hvor fisk er en fornybar ressource, som man vil kunne blive ved med at høste af år efter år, er det kun muligt at "høste" råstofferne til havs en gang, og så er de væk fra området sammen med de habitattyper der fjernes.

Indvinding af råstoffer skal derfor tage mest muligt hensyn til de erhverv der er afhængige af netop bundforholdene. I forhold til fiskeri drejer det sig om fangst, gyde, opvækst og fødesøgnings arealer. Det er afgørende at der tages hensyn til disse, for fiskeriet vigtige arealer, når tilladelser tildeles råstofindustrien og især når mængderne der ønskes indvundet er meget store som i dette konkrete tilfælde. Der forgår et større fiskeri med trawl i området, hvilket også fremgår af rapporten. Det er meget vigtigt for fiskerne hvis tilladelser udstedes, at råstofindvindingen tager mest muligt hensyn til disse trawlruter og opfordre derfor til, at der holdes et møde mellem fiskerne og de virksomheder der ønske at indvinde råstoffer fra området, så nøgleområderne for fiskeriet bliver klarlagt.

Under aktivt fiskeri i råstofområder er erhvervsfartøjer ofte begrænset af deres muligheder for at navigere, når deres redskaber bjærges eller sættes ud. Det er afgørende, at alle fartøjer i den forbindelse udviser godt sømands skab, ved at holde afstand til erhvervsfartøjer og ikke mindst respektere faststående redskaber i områderne.

I området og i tæt tilknytning til, er der en række historiske fangstpladser der er tæt knyttet til bundhabitatet, som fiskerne er meget interesseret i forsat at kunne anvende og hvor råstofindvindingen ikke bør foregå.

Fisker Hans Jacob Jensen

Hans Jacob Jensen skriver, at Bælthavet er voldsommere belastet af dumpning af havneslam, sandsugning, udledning af spildevand fra industri og byer, samt af kvælstof, end det fremgår af denne ansøgning.

Han mener ikke, at Miljøstyrelsen bør imødekomme denne ansøgning.

Området syd for Ærø er et kendt område for rastende dykænder, som f.eks. edderfugl og havlit, der har fået fjernet eller begrænset jagtmulighed, da mange arter af havfugle påvirkes negativt af råstofindvinding, deres føde forsvinder.

I området yngler ifølge Hans Jacob Jensen sild, brisling, slethvar og pighvar, som også andre steder i Bælthavet har mistet gydeområder til ødelæggelse af havbund. Hans Jacob Jensen skriver, at konsekvenserne af store indvindingsområder i Bælthavet har været den samme, ved Romsø, Lysegrunde i nordlige Storebælt og farvandet nord for Fyn, sediment spredes over et langt større område end oplyst i ansøgning, sugeområder er iltforbrugende og udleder svovlbrinte, der er giftigt og kan optages i vand; vegetation og muslinger forsvinder fra havbunden, torsk, fladfisk, sild og brisling mister gydeområder, dykænder og meget andet naturligt reduceres voldsomt i antal. Biodiversiteten forringes betragteligt.

Desuden bemærker Hans Jacob Jensen, at den planlagte Femern forbindelse må antages at sprede voldsomt meget sediment, også til området syd for Ærø og Bælthavet, og det vil alene medføre en destruktiv belastning op i Bælterne.

Ansøgningens oplysninger om, at der ikke yngler fisk i området syd for Ærø er urigtige, bemærker Hans Jacob Jensen.

Der fiskes erhvervsmæssigt med mindre fartøjer i området med selektive redskaber, bl.a. fisker Hans Jacob Jensen der med sit fartøj O38, og ifølge Hans Jacob Jensen er hans oprindelige fangstområder ødelagt af råstofindvinding.

Danmarks Naturfredningsforening DN

DN skriver: Det er efter Rohde Niensens oplysninger ikke muligt helt eller delvis at erstatte indvindingsmaterialerne med oprensings- og uddybningsmaterialer.

Hvad er det for oplysninger man her har indhentet?

Det forekommer at være en altid anvendt standardformulering uden at der nogensinde redegøres for, hvilken indsats der er gjort for at finde alternativer til indvindingen, og hvilke alternativer der er vurderet og fundet uegnede. Især hvad angår fyldsand, lyder det højst usandsynligt, at man ikke kan finde genanvendelige materialer fra oprensning af eksempelvis sejlrender.

DN finder det ikke rimeligt at indvinde danske råstofforekomster til opfyldnings- og kystsikringsopgaver i eksempelvis Tyskland.

DN spørger: Hvad er det for avanceret udstyr der ifølge ansøgningen altid sikrer mindst mulig miljøpåvirkning?

DN bemærker videre, at miljøvurdering fra Rambøll og GEUS okt 2020 – baseret på undersøgelser 2012 – siger bl.a.:

”Der har siden 2013 været tilladelse til en samlet årlig indvinding på 300.000 m³ i en 5-årig periode, svarende til sammenlagt 1.500.000 m³ havbundsmateriale i indvindingsperioden /5/. Den reelle indvinding har samlet set været på 147.000 m³, hvilket er indvundet i 2016 i 566-CA. Der har ikke været indvinding i 566-DA.” Indvindingen vil medføre en havbundssænkning på i snit 60 cm – max 1 meter – på ca. 15 meters dybde jf. figur 2.4.

DN bemærker hertil, at en havbundssænkning på op til en meter i det ofte iltsvindsramte Sydfynske øhav potentielt kan have betydelige virkninger i indvindingsområdet – afhængigt af hvor springlaget normalt vil kunne befinde sig i området. Såfremt en afgravning af bunden fører til et tykkere vandbundlag i lagdelte perioder kan det gavne ilttilstanden i området, men hvis omvendt afgravningen betyder, at havbunden nu kommer ned i bundvandlaget kan det drastisk ændre iltforholdene til det værre. Disse virkninger af en afgravning forholder konsekvensvurderingerne sig ikke til.

”Den biologiske screening fra 2012 er gennemført som kortlægning med side scan sonar med 100 % dækning i indvindingsområdet plus 500 m omkring området (påvirkningszonen). Kortlægningen med side scan sonar er efterfulgt af otte punkt dyk med en ROV samt syv videotranssekter til verifikation af kortlagte sedimenttypers biologiske indhold i form af overordnede plante-/dyresamfund samt naturtyper. Der blev ikke udført indsamling af prøver, hverken biologiske prøver eller sedimentprøver.”

DN finder, at det biologiske indhold således er ukendt med undtagelse af det immobile dyre og planteliv, som kan ses med kamera – hele bunddyrsfaunaen i sedimentet (infaunaen) er således ikke omfattet. Der bør foretages biologiske undersøgelser af infaunaen på lokaliteterne.

”Strømhastigheden forventes gradvist at stige tilbage til udgangspunktet efter indvindingens ophør, i takt med at der sker naturlig aflejring af sand i området.”
DN spørger: Hvorfra kommer sand til aflejring, og hvorpå beror antagelsen/forventningen?

”Bunddyrssamfundet i indvindingsområdet vurderes på denne baggrund at være genetableret indenfor 1-3 år efter indvindingens ophør, da der indvindes sand, og der er tale om en sandbund med dynamiske bundforhold”

DN finder jf. ovenstående dels, at genetablering bør undersøges og dynamikken dokumenteres, ligesom reference til forhold på Disken i nordlige Øresund ikke nødvendigvis er gældende S for Ærø, hvor hydrografi og saltholdighed er væsentlig forskellig.

”Påvirkningen på fugle kan reduceres yderligere ved at undgå indvinding i området i vinterperioden, hvor flest havfugle samles syd for Ærø.
Marsvin er en strengt beskyttet bilag IV-art (jf. Habitatdirektivet) og i øvrigt fredet. Marsvin er særligt følsomme over for forstyrrelser i parringsperioden i juli-august, og når de kælder i maj-juni.

Der forekommer ifølge undersøgelser foretaget med GPS-mærkning af marsvin høje tætheder af marsvin i nærheden af indvindingsområdet i vinterperioden, jf. Figur 5-10, hvilket formentlig hænger sammen med, at de jager i de strømfyldte render ind mod Lillebælt og nord- og syd om Vejsnæs Flak. Påvirkningen af marsvin kan reduceres ved at undgå indvindingsaktiviteter i maj-august i marsvinenes yngle- og parringstid, samt vinterperioden, hvor tætheden af marsvin er størst.”

DN finder, at disse forhold gør, at indvinding bør foretages uden for vinterperioden og uden for perioden maj-august for at tilgodese fugle og marsvin og således leve op til Rohde Nielsens A/S's hensigt om mindst mulig miljøbelastning. Det burde kunne imødekommes eftersom det i rapporten anføres at ”Der er desuden tale om en midlertidig og kortvarig påvirkning, da indvindingsaktiviteterne maksimalt varer 3-4 måneder ved indvinding af den maksimale tilladte mængde over kortest mulig tid.”

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots – og Kulturstyrelsen har set på denne sag angående flyvrag og har forhørt sig om den på Langelandsmuseum, og meddeler at noget desværre er gået galt undervejs mellem mailen til Øhavsmuseet og sagsbehandlingen på Langelandsmuseum.

Museet udtaler umiddelbart, at der er fastsat 2 sikkerhedszoner tilbage i 2013 og at disse ikke fremgår af seneste materiale, men at museet selvfølgelig ser at disse fortsat overholdes.

Yderligere stillingtagen har ikke fundet sted, da høringsfristen for længst var overskredet.

Partshøring

Miljøstyrelsen modtog d. 29. marts 2021 ansøgers bemærkninger til de modtagne høringssvar.

Søfartsstyrelsen

Rohde Nielsen A/S har noteret fra Søfartsstyrelsens høringssvar, at Søfartsstyrelsen ingen indvendinger har imod Rohde Nielsen A/S' ansøgning. I Søfartsstyrelsens høringssvar har Søfartsstyrelsen fremhævet, at bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande og det tilhørende vurderings-skema (Vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs) skal efterleves i relevant omfang. Dette er Rohde Nielsen A/S selvfølgelig fuldt ud opmærksom på, og de pågældende vilkår vil også blive efterlevet i relevant omfang.

Endvidere har Rohde Nielsen A/S noteret, at Søfartsstyrelsen har henledt opmærksomhed på, at område 566-CA er beliggende delvist inden for et område, som i søkortet er angivet med advarsel mod blandt andet arbejder i havbunden, og at dette kan ses blandt andet på figur 2-2 i miljøvurderingen. Rohde Nielsen A/S er opmærksom på at respektere denne restriktion.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Rohde Nielsen A/S har noteret fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses høringssvar, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ingen indvendinger har

imod Rohde Nielsen A/S' ansøgning. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har anført nogle oplysninger, som bør fremgå af tilladelsen vedrørende indberetning til Forsvarets Operationscenter, og Rohde Nielsen A/S har ingen indvendinger overfor, at disse oplysninger indføres i tilladelsen

Danmarks Fiskeriforening

Rohde Nielsen A/S har noteret fra Danmarks Fiskeriforenings høringssvar, at Danmarks Fiskeriforening ikke generelt har indvendinger overfor, at Rohde Nielsen A/S' ansøgning imødekommes, men at Danmarks Fiskeriforening har nogle bemærkninger til tilladelsens vilkår.

Danmarks Fiskeriforening har anført, at de anser det for uklart, hvordan mængder, der indvindes registreres, og hvordan monitoringen med de fartøjer, der indvinder kontrolleres. Efter Rohde Nielsen A/S' opfattelse er disse forhold allerede grundigt reguleret.

Danmarks Fiskeriforening har anført, at det er vigtigt for fiskerne, hvis tilladelsen udstedes, at råstofindvindingen tager mest muligt hensyn til trawlruterne i områderne og opfordrer af den grund til, at der holdes et møde mellem fiskerne og de virksomheder, der ønsker at indvinde råstoffer fra områderne, så nøgleområderne for fiskeriet bliver klarlagt. Rohde Nielsen A/S mener ikke, at der er sagligt grundlag for denne indsigelse. Erfaringerne viser, at slæbesugning ikke berører muligheden for fiskeri med trawl. Rohde Nielsen A/S henviser endvidere til, at det fremgår af Rambølls fase IIb miljøvurdering af 1. oktober 2020 side 38-39 (afsnit 5.12.2), at Rambøll vurderer, at indvindingen ikke medfører særlige restriktioner i forhold til fiskeri i områderne, og at påvirkning af fiskeri inden for påvirkningszonen vil være ubetydelig samt, at der ikke vil være en påvirkning uden for påvirkningszonen.

Danmarks Fiskeriforening har anført, at erhvervsfartøjer under aktivt fiskeri i råstofområder ofte er begrænset af deres muligheder for at navigere, når deres redskaber bjærges eller sættes ud, og at det er afgørende, at alle fartøjer i den forbindelse udviser godt sømandsskab ved at holde afstand til erhvervsfartøjer og ikke mindst respektere faststående redskaber i områderne. Rohde Nielsen A/S er naturligvis her enig med Danmarks Fiskeriforening.

Til sidst har Danmarks Fiskeriforening anført, at der i områderne og i tæt tilknytning til er en række historiske fangstpladser, der er tæt knyttet til bundhabitatet, som fiskerne er meget interesseret i fortsat at kunne anvende og hvor råstofindvindingen ikke bør foregå. Det er ikke præciseret, hvilke fangstpladser der refereres til. Igen mener Rohde Nielsen A/S, at der ikke er evidens eller andet sagligt grundlag for en sådan indskrænkning.

Danmarks Naturfredningsforening

Rohde Nielsen A/S har noteret fra Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar, at Danmarks Naturfredningsforening har anmodet om en række yderligere oplysninger og anført, at nogle forhold bør undersøges nærmere, før Rohde Nielsen A/S' ansøgning imødekommes.

Danmarks Naturfredningsforening har for det første anmodet om at få oplyst, hvor Rohde Nielsen A/S har indhentet oplysning om, at det ikke er muligt helt eller

delvist at erstatte indvindingsmaterialerne med oprensings- og uddybningsmaterialer. Danmarks Naturfredningsforening har anført, at det virker usandsynligt, at der for så vidt angår fyldsand ikke kan findes genanvendelige materialer fra oprensning af eksempelvis sejlrender. Denne indsigelse er af helt generel karakter mener Rohde Nielsen, og må i stedet inddrages ved den eventuelle udarbejdelse af nye regler for råstofindvinding.

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at Danmarks Naturfredningsforening ikke finder det rimeligt at indvinde danske råstofforekomster til opfyldnings- og kystsikringsopgaver i Tyskland. Rohde Nielsen A/S bemærker, at der ikke lovligt (EU-retligt) kan indføres en sådan begrænsning.

Danmarks Naturfredningsforening har anmodet om at få oplyst, hvilket udstyr, der anvendes for at sikre, at der altid – som anført i Rohde Nielsen A/S' ansøgning – sker mindst mulig miljøpåvirkning. Der kan ikke lovligt rettes et sådant krav. Indvindingsudstyret må opfylde de generelle krav efter dansk lovgivning

Danmarks Naturfredningsforening har anført følgende:

”DN finder at en havbundssænkning på op til en meter i det ofte iltsvindsramte Sydfyn-ske øhav potentielt kan have betydelige virkninger i indvindingsområdet – afhængigt af hvor springlaget normalt vil kunne befinde sig i området. Såfremt en afgravning af bunden fører til et tykkere vandbundlag i lagdelte perioder kan det gavne iltilstanden i området, men hvis omvendt afgravningen betyder at havbunden nu kommer ned i bundvandlaget kan det drastisk ændre iltforholdene til det værre. Disse virkninger af en afgravning forholder konsekvensvurderingerne sig ikke til.”

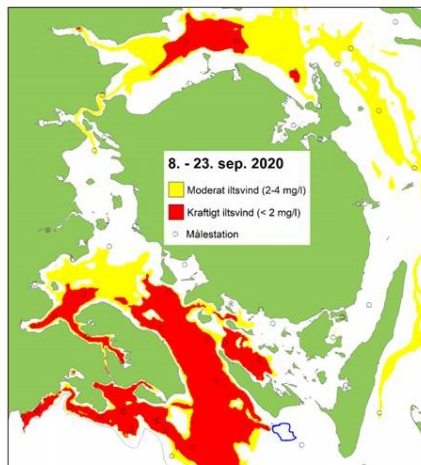
Igen mener Rohde Nielse A/S, at der foreligger en udokumenteret påstand i modstrid med, hvad der hidtidig er lagt til grund.

Efterfølgende har ansøger forholdt sig til potentiel iltsvindsrisiko ved råstofindvinding i det pågældende område. Ansøger skriver: ”I miljøvurderingen er foretaget en vurdering af de påvirkninger, der er vurderet relevante ift. de miljøpåvirkninger en sandindvinding må medføre. Det er vurderet, at øget risiko for iltsvind ikke er relevant, da der indvindes i rene sandmaterialer. Indvindingen foregår ved slæbesugning og ikke stiksugning og der skabes dermed ikke fordybninger, hvor et eksisterende iltsvind kan forværres. På baggrund af iltsvindsrapporten fra DCE¹ fremgår det at indvindingsområderne, se blå markering skitseret nedenfor, ligger udenfor det område, hvor der forekom iltsvind i 8.-23. september 2020, hvor udbredelsen var større end foregående år. Indvindingen vurderes ikke at øge risikoen for iltsvind på baggrund af de oplysninger der foreligger.”

¹ https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N2020_63.pdf

Figur 11. Modelleret arealudbredelse af iltvind i farvandet rundt om Fyn baseret på målinger fra 8.-23. september.

Modelled areal distribution of oxygen depletion in waters around Funen for 8-23 September.

Figur Udklip fra partshøringssvar

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at der bør foretages undersøgelser af infaunaen på lokaliteterne. Rohde Nielsen A/S mener ikke, at der er behov herfor for at kunne imødekomme Rohde Nielsen A/S' ansøgning. Områderne er allerede miljøundersøgt i tilstrækkeligt omfang.

I miljøvurderingen fra Rambøll og GEUS af oktober 2020 (fase IIb rapporten) er det anført, at *”Strømhastigheden forventes at gradvist stige tilbage til udgangspunktet efter indvindingens ophør, i takt med at der sker naturlig aflejring af sand i området”*. Danmarks Naturfredningsforening har i forlængelse heraf spurgt, hvorfra der kommer sand til aflejring og hvorpå antagelsen/forventningen beror. Spørgsmålet ses ikke at have relevans for en tilladelse svarer Rohde Nielsen A/S.

I miljøvurderingen fra Rambøll og GEUS af oktober 2020 (fase IIb rapporten) er det endvidere anført, at *”Bunddyrssamfundet i indvindingsområdet vurderes på denne baggrund at være genetableret indenfor 1-3 år efter indvindingens ophør, da der indvindes sand, og der er tale om en sandbund med dynamiske bundforhold”*. Danmarks Naturfredningsforening har i forlængelse heraf anført, at Danmarks Naturfredningsforening finder, at genetablering bør undersøges og dynamikken dokumenteres, ligesom reference til forhold på Disken i nordlige Øresund ikke nødvendigvis er gældende for Ærø, hvor hydrografi og saltholdighed er væsensforskellig. Igen henviser Rohde Nielsen A/S til, at der allerede foreligger fornødne miljøundersøgelser.

Danmarks Naturfredningsforening har anført, at indvinding bør foretages uden for vinterperioden og uden for perioden maj-august for at tilgodese fugle og marsvin. Denne begrænsning har ikke tidligere været gældende, og der er ingen dokumentation for denne påståede negative påvirkning af fugle og marsvin. Rohde Nielsen A/S henviser også til, at det fremgår af Rambølls fase IIb miljøvurdering af 1. oktober 2020 side 31-32 (afsnit 5.8.2) og side 28 (afsnit 5.7.2), at Rambøll vurderer, at påvirkningen af marsvins fødegrundlag og støjpåvirkningen samt påvirkningen af fuglebestande vil være ubetydelig.

Fisker Hans Jacob Jensen

Rohde Nielsen A/S har noteret fra fisker Hans Jacob Jensens høringssvar, at han ikke mener, at Miljøstyrelsen bør imødekomme Rohde Nielsen A/S' ansøgning. Rohde Nielsen A/S er ikke enig i, at der ud fra de oplysninger, som Hans Jacob Jensen har givet, skulle være grundlag for ikke at imødekomme Rohde Nielsen A/S' ansøgning.

Hans Jacob Jensen har for det første anført, at Bælthavet er mere belastet af dumpning af havneslam, sandsugning, udledning af spildevand fra industri og byer, samt af kvælstof end, hvad der er oplyst i Rohde Nielsen A/S' ansøgning. Hans Jacob Jensens påstand er ikke dokumenteret og må afvises.

Hans Jacob Jensen har anført, at mange arter af havfugle påvirkes negativt af råstofindvinding, og at flere fiskearter har mistet gydeområder til ødelæggelse af havbund. Der foreligger ingen dokumentation herfor, og udsagnet bør afvises. For så vidt angår påvirkningen af havfugle henviser Rohde Nielsen A/S til, at det fremgår af Rambølls fase IIb miljøvurdering af 1. oktober 2020 side 28 (afsnit 5.7.2), at Rambøll vurderer, at indvindingsfartøjet kun vil forstyrre en lille del af fuglenes samlede rasteområde, og at indvindingsaktiviteterne samlet set vil have en ubetydelig påvirkning på fuglebestande, herunder havfugle. For så vidt angår påvirkningen af fisk henviser Rohde Nielsen A/S til, at det fremgår af Rambølls fase IIb miljøvurdering af 1. oktober 2020 side 38-39 (afsnit 5.12.2), at Rambøll vurderer, at påvirkningen på fisk samlet set vil være ubetydelig.

Hans Jacob Jensen har anført følgende:

"Konsekvenserne af store indvindingsområder i Bælthavet har været den samme, ved Romsø, Lysegrunde i nordlige Storebælt og farvandet nord for Fyn, sediment spredes over et langt større område end oplyst i ansøgning, sugeområder er iltforbrugende og udleder svovlbrinte, der er giftigt og kan optages i vand; vegetation og muslinger forsvinder fra havbunden, torsk, fladfisk, sild og brisling mister gydeområder, dykænder og meget andet naturligt reduceres voldsomt i antal. Biodiversiteten forringes betragteligt."

Rohde Nielsen A/S bemærker hertil, at der foreligger ingen dokumentation for dette udsagn, og det må afvises. Det anførte er også i strid med, hvad Rambøll har anført i Rambølls fase IIb miljøvurdering af 1. oktober 2020 side 23-25 (afsnit 5.6.2, "Miljøvurdering" vedrørende "Biologisk værdi" og "Flora og fauna") og side 44 (afsnit 5.17.1, "Biodiversitet").

Slutteligt har Hans Jacob Jensen anført, at han ikke er enig med Rohde Nielsen A/S i, at der ikke yngles fisk i området syd for Ærø. Dette bestrides af Rohde Nielsen A/S, og det bemærkes samtidig, at dette ikke har betydning for en eventuel indvinding.

Slots- og kulturstyrelsen

Gorrissen Federspiel har telefonisk kontaktet miljøstyrelsen, for at sikre sig, at man forstod beskyttelseszonen korrekt. Miljøstyrelsen har fro ansøger redegjort for afstanden i vilkåret efter samtale med Slots- og kulturstyrelsen. Ansøger har ikke forholdt sig yderligere til vilkåret.

Begrundelse for sagens afgørelse

Afgørelse om ikke VVM-pligt

Ansøgningen er ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt, jf. § 15, stk. 1, nr. 1, og bilag 1, punkt 26-28, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da ansøgningen ikke omfatter råstofindvinding i internationale naturbeskyttelsesområder eller områder, hvor der ikke tidligere er tilladt råstofindvinding på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.

Ansøgningen er derfor omfattet af lovens § 15, stk. 1, nr. 3, jf. bilag 2, punkt 2, litra c, som omfatter al anden råstofindvinding på havet.

Ansøger har, jf. § 8, stk. 3, litra 10, 2. pkt. i råstofbekendtgørelsen indsendt en VVM-screening til ansøgning om i område 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak. VVM-screeningen er udarbejdet af Rambøll og vurderer på om det ansøgte kan forventes at få væsentlige virkninger på miljøet (VVM-screening). Notatet ”VVM screening - Råstofindvinding - 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak” er modtaget hos Miljøstyrelsen d. 21. september 2020. Vurderingen i notat inddrager de relevante kriterierne i bilag 6 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Det vurderes i VVM-screeningen at råstofindvinding i 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak ikke må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet. Det vurderes derfor i VVM-screeningen, at der ikke skal gennemføres yderligere VVM-procedure.

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgers VVM-screening, miljøvurdering og øvrige oplysninger i sagen vurderet, om den ansøgte indvinding er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse i henhold til § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Miljøstyrelsen har i ved vurderingen taget hensyn til kriterierne i lovens bilag 6. Begrundelsen for Miljøstyrelsens screeningsafgørelse fremgår af nærværende tilladelses bilag 1.

Miljøstyrelsen har på det forelagte grundlag vurderet, at den ansøgte indvinding ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet.

Danmarks Havplan

Miljøstyrelsen gør opmærksom på at udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021², og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet.³ Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, dvs. områder som er markeret med R i havplanudkastet.

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i udviklingszonen R4. Området er ikke udlagt som udviklingszone for anden aktivitet eller arealanvendelse. Miljøstyrelsen bemærker dog, at en sejlkorridor er kortlagt igennem området.

² Link til udkast til havplanen: <https://havplan.dk/da/page/info>

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

Ansøgningsmaterialet har været i høring hos Søfartsstyrelsen og Erhvervsministeriet, som ikke havde særlige bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding. Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med udkastet til havplanbekendtgørelsen.

Ændret områdeafgrænsning

Miljøstyrelsen har efter dialog med ansøger og dennes accept beskåret ansøgningsområdet, for at beskytte stenrevet der før lå mindre end 80 m inde i påvirkningszonen i delområde 566-DA Nord for Vejsnæs Flak og strakte sig et ukendt stykke ind i Natura 2000-område N127. Der er nu 300 m fra indvindingsområdet 566-DA Nord for Vejsnæs Flak til pågældende stenrev. Tilretningen er sket, da stenrev er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N127, og hverken styrelsens naturtypekortlægning i området eller råstofkortlægningen til ansøgningen kunne afklare den arealmæssige betydning af en potentiel påvirkning fra sedimentspredning på naturtypen. Miljøstyrelsen kunne derfor ikke med sikkerhed afvise en potentiel påvirkning ind i Natura 2000-området N127 "Sydfynske Øhav". Miljøstyrelsen skal med afsæt i forsigtighedsprincippet kunne tilslutte sig, at sedimentspredning og suspenderet sediment i vandsøjlen, ikke påvirker den økologiske funktionalitet af stenrevet ind i Natura 2000-området. Ansøger foreslog efter dialog omkring problematikken at lægge yderligere afstand til stenrevsområdet der grænser op til Natura 2000-område N127.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ved at lægge 300 m afstand til stenrevet nord for område 566-DA Nord for Vejsnæs Flak opnås en tilstrækkelig beskyttelse af stenrevet både inden- og udenfor Natura 2000-området mod de indvindingsafledte påvirkninger i forbindelse med råstofindvinding i det nordlige delområdet 566-DA Nord for Vejsnæs Flak.

Miljøstyrelsen har desuden vurderet at overlappet mellem den 500 m påvirkningszone og Natura 2000-områdets afgrænsning i den nordøstlige del af delområde 566-DA, har mindre betydning, da afstanden fra indvindingsområdet til Natura 2000-området er mere end 300 m, hvor ansøgers konsulent har vurderet at langt hovedparten af sedimentspildet vil være sedimenteret. Miljøstyrelsen har i denne vurdering lagt vægt på, at der ifølge ansøgers kortlægning i denne del af Natura 2000-området, som overlapper med påvirkningszonen, ikke er registreret habitattyper på udpegningsgrundlaget, herunder hårdt substrat eller livsformer, der er sårbare overfor begrænset overlejring med de finere sedimentpartikler. Miljøstyrelsen kan tilslutte sig miljøvurderingen og vurderer, at det vil være uden væsentlig betydning for udpegningsgrundlaget.

Miljøstyrelsen bemærker, at der også ligger stenrev i påvirkningszonen til det sydlige delområde 566-CA. Miljøstyrelsen har lagt vægt på beskyttelse af sammenhængende stenrev der strækker sig ind i det beskyttede Natura 2000-område, hvor der er størst potentiale for at beskytte funktionaliteten, samt at delområde 566-CA, i modsætning til område 566-DA, allerede er indvindingspåvirket.

Efter tilretningen har det nordlige område 566-DA i nærværende tilladelse nu et areal på 1,5 km², mens det sydlige område 566-CA fortsat har et areal på 2,2 km². De nye koordinater for områdeafgrænsningen fremgår af tilladelsens kortbilag (Bilag 2). Miljøstyrelsen vurderer, at der kan gives tilladelse til indvinding i det øvrige areal for det ansøgte indvindingsområdet 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak.

Indvindingsmetode og -mængde

I miljøvurderingen er der udelukkende vurderet på indvinding med slæbesugning. Miljøstyrelsen stiller derfor vilkår om, at indvinding i fællesområde 566-CA og 566-DA Nord for Vejsnæs Flak kun må finde sted med slæbesugning.

Miljøstyrelsen giver tilladelse til at indvinde den totale ansøgte mængde på 1,5 mio. m³ uden en årlig mængdebegrænsning, som ønsket i ansøgningen. Miljøstyrelsen lægger vægt på, at miljøvurderingen er baseret på et scenarie, hvor indvinding af den totale mængde på 1,5 mio. m³ forløber over 3-4 måneder, og vurderer heraf at miljøvurderingen har vurderet påvirkningerne heraf.

Det er desuden Miljøstyrelsens vurdering, at området er nødvendigt for ansøgers ønske om at have en beredskabsmængde til forsyningen af opfyldnings- og kystsikringsprojekter. Derudover vurderer styrelsen, at områdets placering er hensigtsmæssig i forhold til at sikre råstofforsyningen omkring det sydfynske øhav inden for en rimelig sejlafstand.

Råstofressourcen

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofressourcen er tilstede i tilstrækkelige mængder i område 566-CA Nord for Vejsnæs Flak.

Der er ansøgningen redegjort for, at det efter Rohde Nielsens oplysninger ikke er muligt helt eller delvist at erstatte ressourcen med genbrugsmaterialer. Danmarks Naturfredningsforening spørger i høringssvaret ind til, hvilke oplysninger man har indhentet til denne vurdering. Miljøstyrelsen bemærker i den forbindelse, at ansøgers formål med ansøgningen er at have en beredskabsmængde til opfyldningsopgaver og kystbeskyttelse, og derfor kan ansøger ikke på forhånd forventes at kende formen på de opgaver virksomheden får, og i den forbindelse hvorvidt genanvendte materialer måtte være tilgængelige og mulige at anvende. Området søges endvidere udlagt som fællesområde, hvor også andre ansøgere potentielt kan søge om indvindingstilladelse til ressourcen med for styrelsen og ansøger endnu ukendte formål.

Det er Miljøstyrelsens vurdering at tilladelse til indvinding i fællesområde 566-DA/CA kan gives på et tilstrækkeligt oplyst grundlag angående ressourcens anvendelse.

Miljøvurderingen

Substrat- og dybdeforhold

Det er miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i substrattypet forholdene efter endt indvinding, da der udelukkende indvindes med slæbesugning og gennemsnitlig ned til 1 m dybde i forhold til nuværende

havbunds niveau, som det fremgår af ansøgningsmaterialet Da råstofressourcen er 1-11 m tyk, forventes det ikke at bunden af ressourcen nås.

Miljøstyrelsen har i den forbindelse bemærket, at høringssvaret fra Danmarks Naturfredningsforening gør opmærksom på, at indvindingsdybden kan være problematisk af hensyn til iltsvindshændelser i det sydfynske øhav.

Miljøstyrelsen har fået supplerende information fra ansøger, som på baggrund af faglig sparring med deres fagkonsulent vurderer, at råstofindvinding i området ikke vil få betydning for iltsvindshændelser i området (se også afsnit om indsatsprogrammer og vandrammedirektivet).

Miljøstyrelsen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke er noget der indikerer at råstofindvinding på to relativt små arealer med slæbesugningsmetoden vil få væsentlig betydning på de hydrografiske ændringer i området. Det vurderes ikke, at ændringerne vil bidrage til iltsvind. Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingen sker med en relativ skånsom metode, der i modsætning til indvinding med stiksugning, ikke efterlader dybe huller med reduceret vandomrøring og risiko for iltfrie forhold. Miljøstyrelsen vurderer, at en indvindingsdybde på 1 m, sandsynligvis ikke vil give anledning til iltsvind lokalt i området. Dette vurderes også ud fra oplysningerne om det relativt dynamiske strømfyldte farvand syd for Ærø, som beskrevet i miljøvurderingen. Der er derfor mulighed for relativ hurtig udligning af havbunden og kun en mindre påvirkning på dynamikken lokalt i indvindingsområderne, der hvor indvindingen er sket.

Ansøgningsmaterialet indeholder ingen sedimentprøver og således ingen oplysninger om sedimentets organiske indhold, som potentielt kunne medvirke til øget omsætning af organisk materiale, og deraf frigivelse af iltforbrugende stoffer, når indvindingsaktiviteten opslemmer bunden. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at der typisk indvindes i rent sand, hvorfor det organiske indhold som regel er lavt og frigivelse af kvælstof ubetydeligt. Miljøstyrelsen vurderer deraf ikke, at indvinding i området øger risikoen for iltsvind væsentlig i området.

Når sedimentspredningen hovedsageligt er begrænset til maksimalt 300 meter omkring indvindingsfartøjet, som oplyst i miljøvurderingen vurderer Miljøstyrelsen, at sedimentationen ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning på bundforholdene uden for indvindingsområdet. Af hensyn til habitatvejledningens forsigtighedsprincip har Miljøstyrelsen øget afstanden til substrattypen 4 i det nordvestlige hjørne af påvirkningszonen, som strækker sig ind i Natura 2000-området N127, således at potentiel overlejring af stenrev begrænses.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de lokale påvirkninger fra substrat – og dybdeændringer samt sedimentaflejringer kan accepteres i den øvrige del af indvindingsområdet, som tilladelsen gælder for, og i begrænset omfang i påvirkningszonerne til 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak.

Flora og fauna

Fagkonsulenterne vurderer, at den biologiske værdi i området vil være uændret efter endt indvinding, da bunden forventes efterladt med samme substrattyper som inden indvindingen. Miljøvurderingen bemærker, at den biologiske værdi i indvindingsområdet påvirkes midlertidigt, men at denne vurderes at have

potentiale for at blive genskabt inden for relativt få år. Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingsområderne udgør et forholdsvis begrænset areal. Det derfor styrelsens vurdering at påvirkningen på den biologiske værdi i området generelt er lokal og med tiden reversibel, og derfor af mindre betydning. Miljøstyrelsen vurderer at påvirkningen kan accepteres.

Miljøstyrelsen bemærker, at flora og fauna vil blive direkte påvirket, der hvor indvindingen konkret foregår, men at påvirkningen på flora og fauna i påvirkningszonerne vil være begrænset til suspenderet sediment og efterfølgende sedimentaflejringer, der kan forringe lysforholdene midlertidigt og forårsage sedimentoverlejring af individer. Sedimentoverlejring og øget koncentration af suspenderet sediment i vandsøjlen er af størst betydning for fastsiddende ikke mobile arter, men da disse hovedsageligt forekommer på sten og derfor med størst antal og biomasse på naturtype 3 og 4, og da naturtype 1 derudover er den dominerende naturtype i både indvindingsområde 566-DA (nord) og 566-CA (syd) Nord for Vejsnæs Flak, kan Miljøstyrelsen efter beskæring af området tilslutte sig miljøvurderingens konklusioner. Miljøstyrelsen tilslutter sig derfor, at den direkte påvirkning af flora og fauna vil være lokal og kortvarig i indvindingsområdet, og at påvirkningen fra sedimentspredning ligeledes primært vil være begrænset til indvindingsområdet og maksimalt 300 m af påvirkningszonen og derfor være moderat, lokal, kortvarig og begrænset til den tid, hvor indvindingen konkret foregår. Miljøstyrelsen er ligeledes enig i, at der kun er en ubetydelig påvirkning af biologisk værdi, flora og fauna uden for påvirkningszonen som følge af den planlagte indvinding.

Miljøstyrelsen lægger vægt på, at der på baggrund af den forventede indvindingsaktivitet og begrænsede indvindingsdybde (gennemsnitlig 1 m), samt de uændrede substratforhold efter indvindingens ophør, er gode muligheder for genetablering af flora og fauna i området.

Fisk og Fiskeri

Det er Miljøstyrelsens vurdering at indvinding af råstoffer i indvindingsområde 566-DA og CA vil have en lokal forstyrrelse på fisk der forekommer i indvindingsområdet, og at det må forventes, at fiskene vil blive forstyrret imens indvindingen foregår. Fjernelse af det øverste sedimentlag vil potentielt kunne fjerne fødegrundlaget i form af infauna lokalt, hvor indvindingen er foregået. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering at fisk i området kan fortrække midlertidigt og finde føde i lignende områder uden for selve indvindingsområdet imens indvindingen foregår. Når indvindingen er endt vil fødegrundlaget kunne genopbygges, da overfladesubstratet forventes at være sammenlignelig med overfladesubstratet før indvinding, og der er mulighed for genindvandring af fødeemner (bundfauna) fra uberørte arealer inden for en acceptabel tidshorisont.

Miljøstyrelsen bemærker, at der i det sydlige område 566-CA er lokaliseret et gydeområde for sild som overlapper med påvirkningszonen. I miljøvurderingen argumenteres for, at sildeæg kan tåle en vis mængde sedimentation, og at sedimentering forbundet med råstofindvindingen ikke burde være kritisk for udviklingen af fiskeæg. Miljøstyrelsen vurderer, at forstyrrelsen vil være tidsmæssigt begrænset, og at en evt. påvirkning af silde-æg ikke vurderes at have væsentlig betydning for sildebestanden i området, da sedimentspredningen kun

berører en mindre del af det i miljøvurderingen præsenterede kortlagte gydeområde. Det fremgår af materialet, at der findes andre og større gydeområder for sild i nærområdet. Miljøstyrelsen er bekendt med at andre arter som pighvar gyder spredt i de indre danske farvande, men er ikke bekendt med dokumentation for at området omkring Vejsnæs Flak er af stor betydning som gydeområde for andre fiskearter.

I miljøvurderingen anføres det, at den midlertidige arealinddragelse i forbindelse med aktiv råstofindvinding ikke begrænser fiskeri i området. Miljøvurderingen henstiller til, at hvis både fisker- og indvindingsfartøjer udviser hensyn til hinanden, kan begge erhverv foregå i området. Miljøstyrelsen bemærker, at der kun gives tilladelse til indvinding med slæbesugning og således forhindres fiskeri med trawlredskaber ikke i området, ligesom dybe stiksugningshuller, som kan være problematiske for bundslæbende fiskeredskaber, og hvor der kan risikeres iltsvind, helt undgås. Ansøger forventer at indvinde ned til 1 m dybde i forhold til nuværende havbund, og det er Miljøstyrelsens vurdering, at der er tilstrækkelig dynamik generelt i området til, at iltsvind i forbindelse med indvindingsaktiviteterne ikke vil være en væsentlig påvirkning af områdets fisk, hverken inde eller uden for indvindingsområdet.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at påvirkningerne på fiskeri er lokale og forholdsvis kortvarige, og med mulighed for reversible forhold for genetablering af fødegrundlaget for fisk i ansøgningsområdet, er det styrelsens vurdering, at tilladelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på fisk og fiskeri.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen bemærker, at der trods tidligere beskæring af indvindingsområde 566-DA stadig er overlap mellem indvindingsområdets påvirkningszone og afgrænsningen af Natura 2000 område N127, habitatområde H111. På udpegningsgrundlaget er sandbanke og rev som er relevante i forhold til nærværende tilladelse.

Miljøstyrelsen vurderer, at der efter tilpasning af det nordlige delområdet 566-DA Nord for Vejsnæs Flak, kan opnås tilstrækkelig beskyttelse af stenrevet generelt. Miljøstyrelsen vurderer, at det øvrige overlap mellem påvirkningszonen i den nordøstlige del og Natura 2000-området N127 kan accepteres, da afstanden er mere end 300 m og der ikke i denne del af området forekommer naturtyper der er sårbare over for de indvindingsafledte forstyrrelser. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke forventes at ske en væsentlig påvirkning på udpegede naturtyper i N127.

Fugle og fuglebeskyttelsesområder

Fuglebeskyttelsesområderne er tilknyttet land og de marint tilknyttede arter der potentielt kan forekomme i indvindingsområderne, vurderes kun at blive påvirket i ubetydelig grad. Miljøstyrelsen lægger vægt på indvindingsområdernes begrænsede arealer, den begrænsede forekomst af egnede fødeemner og deraf begrænsede fødesøgningsværdi. Derudover lægges indvindingens begrænsede intensitet og varighed til grund for styrelsens vurdering.

Samlet set vurderer Miljøstyrelsen, at der kan gives tilladelse til det resterende ansøgte område uden væsentlige påvirkninger på internationale beskyttelsesområder.

Marine pattedyr og Bilag IV-arter

Nær indvindingsområdet kan forekomme sæler og marsvin, og marsvin forventes at forekomme i området regelmæssigt med størst tæthed i vintermånederne, mens spættet sæl og gråsæls nærmeste hvilepladser ligger mere end 50 km væk. Støjen fra indvindingsaktiviteter ligger under grænseværdierne for midlertidig og permanent høreskade i 100 m afstand fra indvindingsfartøjet, og er kraftigst ved de lave frekvenser, hvor marsvin hører dårligt, og derfor vurderer Miljøstyrelsen ligeledes, at støjen kun vil bortskræmme dyr i nærheden af fartøjet, og at der ikke er risiko for høreskader. Miljøstyrelsen er derfor enig i miljøvurderingen i, at støjpåvirkningen formodes at være lokal, kortvarig og af lav intensitet, samt at støjpåvirkningen på marine pattedyr uden for påvirkningszonen vurderes at være ubetydelig.

Miljøstyrelsens vurdering er derudover, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding uden væsentlige påvirkninger på havpattedyrenes fødegrundlag, da de fysiske forstyrrelser vil være midlertidige og både sæler og marsvin kan søge føde andet steds mens indvindingsaktiviteten foregår i området. Derudover vurderes at fødegrundlaget kun at blive forstyrret lokalt i området, hvor sugefoden har arbejdet og at fødegrundlaget (fisk m.v.) kan vende tilbage til området efter endt indvinding.

Miljøstyrelsen har set at det foreslås i DNs høringssvar at tage hensyn til marsvin ved ikke at indvinde, når marsvin opholder sig i området. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at indvindingsaktiviteterne vil få væsentlige påvirkninger på havpattedyr og har derfor ikke valgt at stille vilkår om en tidsmæssig begrænsning af råstofindvinding i indvindingsområdet.

Indsatsprogrammer og målsætninger

Vandrammedirektivet

Miljøstyrelsen vurderer at råstofindvindingen kan forgå uden at forhindre målopfyldelse af god kemisk tilstand inden for 12 sømilegrænsen, da indvindingen finder sted i sand, hvor der som regel er et forholdsvis lavt indhold af organisk materiale og dermed en forventet begrænset intern belastning af næringsstoffer. Indvindingen sted i forholdsvis rent sand, og der forventes ikke frigivelser af miljøfremmede stoffer som følge af indvindingsaktiviteten. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen ikke vil forhindre målopfyldelse i vandområdet. Miljøstyrelsen bemærker, at indvinding i det nordlige delområde 566-DA Nord for Vejsnæs Flak vil foregå relativt tæt på 1 sømilegrænsen. Styrelsen vurderer, at indvinding i området ikke vil påvirke kvalitetselementerne for målopfyldelse af vandrammedirektivets økologiske tilstand. Ålegræs er ikke registreret i nærheden af indvindingsområdet og indvindingen forventes ikke at forårsage algeopblomstring, fordi der ikke vurderes at forekomme en væsentligfrigivelse af næringsstoffer i forbindelse med indvindingsaktiviteten. Ligeledes forventes frigivelse af miljøfarlige stoffer heller ikke i forbindelse med indvindingen, og bundfauna forventes ikke at blive påvirket ud over lokalt i indvindingsområdet, og i begrænset omfang i påvirkningszonen (se tidligere afsnit vedr. flora og fauna).

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingen kun vil have en lokal påvirkning og ikke påvirke målopfyldelse i forhold til vandrammedirektivet.

Havstrategi

Det vurderes i miljøvurderingen at råstofindvindingen potentielt påvirker havstrategidirektivets deskriptorer D1 Biodiversitet og D6 Havbundens integritet. Miljøstyrelsen er enig heri. Dog bemærker styrelsen, at D11 Støj også potentielt kan påvirkes. Miljøvurderingen forholder sig til støj (D11) i forbindelse med Bilag IV-arter og marine pattedyr, og konkluderer, at påvirkningen herfra vil være lokal og af begrænset varighed. Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at D11 ikke påvirkes væsentligt.

Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen på biodiversitet (D1) ved råstofindvinding i 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak vil være midlertidig og lokal, og med mulighed for genetablering på relativ kort tid efter endt indvinding.

Ligeledes er det Miljøstyrelsens vurdering, at havbundens integritet (D6) påvirkes negativt lokalt, hvor indvindingen foregår. Styrelsen vurderer derfor, at havbundens integritet ikke vil forblive intakt efter indvinding i området, da indvindingen forårsager fysiske forstyrrelser og et tab af havbund, når råstofferne (substratet) fjernes, samt en forstyrrelse i påvirkningszonen fra aflejring af suspenderet sediment. Styrelsen lægger dog vægt på, at påvirkningen på havbundens integritet er begrænset lokalt og ikke foregår uden for indvindingsområdet og påvirkningszonen.

Det er på baggrund af ovenstående Miljøstyrelsens vurdering, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding i 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak uden at de tre deskriptorer i havstrategidirektivet påvirkes væsentligt, hverken hver for sig eller kumulativt.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at miljøvurderingen har forholdt sig til de deskriptorer som råstofindvinding vurderes at påvirke i størst grad. Indirekte behandles øvrige relevante deskriptorer som følgende: D4, Havets fødenet, under flora og fauna, samt behandling af fødegrundlag for fisk, fugle og pattedyr. D7, Hydrografiske ændringer: under afsnittet om bathymetri, dybde og substratændringer. D5, Eutrofiering: under behandling af vandrammedirektivet. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at råstofindvinding påvirker D2, ikke hjemhørende arter, D8 og D9 omkring forurenende stoffer i havet og i fisk og skaldyr, da råstofindvinding indvinder i rent sediment og ikke udleder forurenende stoffer til miljøet. Ligeledes bidrager indvindingen ikke med marint affald jf. D10.

Rekreative interesser

Miljøstyrelsen finder miljøvurderingens vurderinger af påvirkning på rekreative interesser tilstrækkelige. Da der ikke er kommet høringssvar ind der argumenterer for andet, vurderer styrelsen, at råstofindvinding i indvindingsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak ikke vil påvirke rekreative interesser væsentligt.

Marinarkæologiske interesser

Miljøstyrelsen bemærker, at der i den tidligere udstedte auktionstilladelse blev stillet vilkår om, at der ikke måtte indvindes råstoffer i to cirkelformede beskyttelseszoner på 200 m, hvor der ligger to flyvrag fra anden verdenskrig. I et tidligere høringssvar fra Kulturstyrelsen og Øhavsmuseet i forbindelse med

ansøgningen til råstofindvinding i auktionsområdet, bemærker Miljøstyrelsen, at Slots – og Kulturstyrelsen dengang opfordrede til de ovennævnte beskyttelseszoner med en radius på 200 m.

Efterfølgende har Slots- og kulturstyrelsen i forbindelse med denne ansøgning om udlægning af fællesområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak oplyst, at man ikke nåede at indsende et høringssvar, men at det ønskes, at beskyttelseszonerne stadig gælder for nærværende tilladelse. Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at beskyttelseszonerne fra tidligere auktionstilladelse til området også skal medtages i nærværende tilladelse af hensyn til beskyttelse af marianarkæologiske interesser. Beskyttelseszonerne fremgår af de områdespecifikke vilkår i nærværende tilladelses bilag 3.

Ammunition

Miljøstyrelsen bemærker at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelsen ikke havde nogen generelle bemærkninger i det modtagne høringssvar. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at indvindingen kan gennemføres i området uden øvrige foranstaltninger vedrørende ammunition.

Miljøstyrelsen skal dog gøre opmærksom på Forsvarsministeriets høringssvar: Såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden konstateres rester af ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO), skal arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Sejlads

Miljøstyrelsen skal gøre tilladelsesindehaver opmærksom på høringssvaret fra Søfartsstyrelsen, som beder tilladelsesindehaver efterleve bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013, samt vurderingsskema om sejladsikkerheden ved arbejder til søs fremsendt af Søfartsstyrelsen.

Miljøstyrelsen antager, at tilladelsesindehaver er opmærksom på Søfartsstyrelsen advarsel, om at delområde 566-CA er beliggende i område med advarsel mod arbejde i havbunden, samt at tilladelsesindehaver anmelder indvindingsaktivitetens påbegyndelse til Søfartsstyrelsen. Således er det Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i området 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak kan foregå uden væsentlig negativ påvirkning på sejladsforholdene i området.

Luftfart

Miljøstyrelsen vurderer ikke, at råstofindvinding vil påvirke flytrafikken til og fra Ærø.

Kumulative effekter

Miljøstyrelsen bemærker, at der kan forekomme kumulative effekter i form af øget sedimentpild og deraf øget suspenderet sediment, hvis der indvindes i fællesområde 566-BA Vejsnæs Flak samtidig med, at der indvindes i delområde 566-CA Nord for Vejsnæs Flak. Miljøstyrelsen bemærker, at det sandsynligvis vil være sjældent at der forekommer sideløbende indvinding i de to områder, og

vurderer derfor at den kumulative effekt kan accepteres, da denne er lokal og kortvarig, og at stenrevet ikke er beliggende inde i nogen af de to indvindingsområder.

Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund og ud fra en samlet afvejning jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i område 566-DA og 566 CA Nord for Vejsnæs Flak.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse om tilladelse til indvinding kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Miljøstyrelsens afgørelse om, at den ansøgte indvinding ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, kan i henhold til § 49, stk. 1, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Ved rettidig klage kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at afgørelsen ikke må udnyttes, jf. § 53 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Afgørelsen kan påklages af enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. § 50, stk. 1, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. § 26 b, stk. 1, i råstofloven og § 51, stk. 1, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber således den 7. november 2021.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43.

Med venlig hilsen

SAWTH
AC-tekniker

Bilag 1

Screeningsnotat med begrundelse for screeningsafgørelse vedrørende VVM-screening for ansøgning om indvinding af råstoffer i område 566-DA og CA Nord for Vejsnæs Flak

Baggrund for screeningsafgørelsen:

Miljøstyrelsen har i forbindelse med ansøgning fra Rohde Nielsen, om tilladelse til råstofindvinding i det tidligere auktionsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak, modtaget en VVM-screening fra ansøger. Ansøgers pligt til at indsende en VVM-screening fremgår af råstofbekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 10, 2. pkt. VVM-screeningen er modtaget d. 21. september 2020, efter at styrelsen havde modtaget øvrige ansøgningsdokumenter, herunder miljøvurdering jf. råstofbekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 10, 1. pkt. Til grund for screeningsafgørelsen, ligger derfor dels ansøgers VVM-screening og dels ansøgers miljøvurdering, som rummer flere detaljerede miljøvurderinger. Miljøstyrelsen bemærker i den forbindelse, at VVM-screening udgør en komprimeret udgave af miljøvurderingen, og indeholder ikke nye oplysninger eller vurderingstemaer.

Den modtagne VVM-screening er udført på baggrund af kriterierne, der fremgår af bilag 6 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Miljøvurderingen er foretaget på en total indvindingsmængde på 1,5 mio. m³. Det fremgår endvidere af miljøvurderingen, at vurderingerne er foretaget på et indvindingsscenarie, hvor tilladelsesmængden indvindes på kortest muligt tid, og derfor søges der om indvindingsstilladelse uden en årlig mængde begrænsning. Yderligere detaljer fremgår af tilladelsens afsnit om sagens grundlag, samt af det offentliggjorte ansøgningsmateriale.

VVM-screeningen er udført af Rambøll som konsulent for Rohde Nielsen og dateret 5. november 2018 og modtaget i styrelsen den 21. september 2020. Ansøgningen, som ligger til grund for screeningen, er modtaget i Miljøstyrelsen den 9. februar 2018 og opdateret efter Miljøstyrelsens anvisninger den 7. oktober 2020.

Det vurderes i ansøgers VVM-screening at råstofindvinding i indvindingsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak ikke må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet, og at der ikke skal gennemføres yderligere VVM-procedure.

Lovgrundlag for screeningsafgørelsen

Miljøstyrelsen skal træffe afgørelse om hvorvidt den ansøgte indvinding er omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. § 11, stk. 2 i bekendtgørelse om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Ansøgningen er ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt, jf. § 15, stk. 1, nr. 1, og bilag 1, punkt 26-28, i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da ansøgningen ikke omfatter råstofindvinding i internationale naturbeskyttelsesområder eller områder, hvor der ikke tidligere er tilladt råstofindvinding på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet. Ansøgningen er derfor omfattet af lovens § 15, stk. 1, nr. 3, jf. bilag 2, punkt 2, litra c, som omfatter al anden råstofindvinding på havet.

Tabel 1: Vurdering af mulighed for væsentlig miljøpåvirkning

Vurderes projektet at kunne medføre væsentlige påvirkninger på miljøet med hensyn til følgende kriterier?	Ja	Nej	Miljøstyrelsens bemærkninger
1. Projektets karakteristika			
Dimensioner og udformning		x	<p>Indvindingsområderne har et areal på 1,5 og 2,2 km² og en påvirkningszone på 500 m uden om indvindingsområdet.</p> <p>Ansøger vil indvinde fint og groft sand. Indvindingen skal udelukkende ske med slæbesugning. Indvindingsområdet består af to delområder (se tilladelse), hvorfra der søges om at indvinde en samlet mængde på 1,5 mio. m³ over en 10 årig periode. Den største mængde forventes indvundet i det sydlige område 566-CA. Indvindingen kan forventeligt foregå døgnet rundt og der kan indvindes omkring 15.000 m³ i døgnet, svarende til, at der indvindes fire gange i døgnet af en times varighed. Totalmængden på 1,5 mio. m³ vil kunne indvindes på omkring 3-4 måneder med denne frekvens.</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at der i ansøgningen søges om tilladelse til at indvinde 1,5 mio. m³ uden en årlig mængdebegrænsning. Området udlægges endvidere som fællesområde, hvorfor ovenstående indvindingsinteresser og frekvens ikke nødvendigvis afspejler den indvindingsaktivitet der vil være, hvis flere indvindingsvirksomheder søger om tilladelse til at indvinde i området. Miljøstyrelsen ser dog ikke at en mindre ændring i indvindingsaktiviteten vil påvirke den overordnede indvirkning på miljøet.</p>
Kumulation med andre projekter		x	<p>Ved samtidig indvinding i det sydlige delområde 566-CA Nord for Vejsnæs Flak, og i fællesområde 566-BA Vejsnæs Flak, der er udlagt syd for området, kan der opstå en kumulativ effekt af sedimentspildet fra indvindingsaktiviteterne. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering at forøgede koncentrationer af suspenderet</p>

			sediment i vandsøjlen i det tilfælde være kortvarigt og ikke have væsentlige miljøpåvirkninger (se afsnit om potentielle indvirkninger på miljøet).
Brug af naturressourcer		x	<p>Brugen af naturressourcer (1,5 mio. m³ sand og grus fra havet) vurderes af Miljøstyrelsen at være nødvendig for ansøgers formål om en beredskabsmængde.</p> <p>Fjernelse af sand og grus fra området medfører en dybdeforøgelse på maksimalt 1 m indenfor indvindingsområdet, men ændrer ikke væsentligt på overfladesedimentets sammensætning. Der forventes ikke væsentlige miljøpåvirkninger det begrænsede indvindingsareal (1,5 og 2,2 km²) og -mængde taget i betragtning.</p> <p>Afgravningen af sand vil endvidere fjerne bundfauna og flora, som ikke kan fjerne sig fra sugefoden. Dette kan påvirke fourageringsmulighederne for fisk, fugle og havpattedyr lokalt i området. Det vurderes dog at være ubetydeligt for fugle, fisk og havpattedyr, der kan søge føde i øvrige og bedre fourageringsområder i det Sydfynske Øhav mens indvindingen foregår.</p>
Affaldsproduktion		x	Der er ingen affaldsproduktion forbundet med råstofindvinding
Forurening og gener		x	<p>Der frigøres eller produceres ikke forurenende stoffer ved indvindingen. Emissioner fra fartøjernes motorer vil være uden særlig betydning på grund af indvindingens begrænsede omfang, og i forhold til anden skibstrafik.</p> <p>Indvindingsaktiviteten kan være til midlertidig gene for fiskerierhvervet i området, men dette forventes at være midlertidigt og reversibelt og ikke en væsentlig indvirkning.</p>
Risiko for større ulykker		x	Ansøger er opmærksom på øvrig skibssejlads i området, indvindingsfartøjet har AIS og indmelder deres arbejde til søfartsstyrelsen. Ansøger er bekendt med reglerne vedr. sikkerhed til søs. Der vurderes ikke at være risiko for ulykker i forbindelse med aktiviteten.
Risiko for menneskers sundhed		x	Der vurderes ikke at være risiko for menneskers sundhed.
2. Projektets placering og den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder der kan blive berørt			

Eksisterende arealanvendelse		x	<p>Syd for indvindings-/ansøgningsområdet grænser fællesområde 566 – BA Vejnæs Flak op til det sydlige ansøgte indvindingsområde 566-CA Nord for Vejsnæs Flak.</p> <p>Derudover er der jf. Danmarks havplan en sejlkorridor der går igennem ansøgte indvindingsområde. Yderligere 400 sejladser vurderes ikke at få væsentlige indvirkninger på miljøet i området.</p> <p>Fiskerierhverv forekommer i området syd for Ærø. Der kan ske en midlertidig begrænsning af fiskeriet mens indvindingsfartøjet er i indvindingsområdet (se tidligere afsnit)</p> <p>Der er i påvirkningszonen 566-CA Nord for Vejsnæs Flak potentielt gydeområder for sild. Der er ligeledes markeret større gydeområder for sild nord for ansøgningsområdet langs Ærø og Langelands kyster. En potentiel kumulativ sedimentspredning kan midlertidigt påvirke gydningssuccessen, men da det er midlertidigt og kun potentielt vil få indvirkninger på sildeæg og larver lokalt hvor sedimentspredning og aflejring overskriver 10 mg/L i et begrænset område, vurderes der ikke at være væsentlige indvirkninger på sildebestanden i området.</p>
Naturressourcernes rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området		x	<p>Forud for indvindingsansøgningen er der foretaget en geologisk kortlægning af området. Resultaterne og vurderingerne herfra viste, at der er råstoffer tilgængelige i de mængder og kvaliteter, som ansøger har behov for.</p> <p>Det vurderes at der over tid er mulighed for udjævning af de indvindingspåvirkede sugespor med sand fra omkringliggende arealer.</p> <p>Ligeledes har kortlægningen og miljøundersøgelserne vurderet at der ved indvinding af 1,5 mio. m³ stadig er en væsentlig mængde tilbage af ressourcen.</p>
<i>Miljøets bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:</i>			
vådområder		x	Råstofindvindingen på havet får ikke betydning for vådområder
kystområder		x	Råstofindvindingen foregår på over 6 m vanddybde og 2 km syd for og det vurderes ikke at kunne få betydning på kysten.
bjerg- og skovområder		x	Ikke relevant for råstofindvinding på havet

Naturreserver og -parker		x	Råstofindvinding påvirker ikke miljøets bæreevne i naturreserver og naturparker.
Særligt beskyttede områder		x	Natura 2000-område N127 Sydfynske Øhav afgrænses under 500 m fra det nordlige delområde 566-DA. Miljøstyrelsen og ansøger har beskåret ansøgningsområdet, således at det sikres, at sårbare naturtyper (rev) der strækker sig ind i området, ikke påvirkes væsentligt af sedimentspredning. Det vurderes ikke, at der er behov for yderligere tiltag for beskyttelse af N127 mod væsentlige miljøpåvirkninger som følge af sedimentspild fra råstofindvindingen. Begrænset sedimentspild herudover vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på områdets bæreevne.
Områder omfattet af miljøkvalitetsmål		x	<p>Indvindingsområdet ligger på grænsen af vandrammedirektivets 1-sømilegrænse, hvor miljømålet god økologisk tilstand gælder. Derudover ligger det inden for 12-sømilegrænsen, hvor miljømålet om god kemisk tilstand gælder.</p> <p>Der er ikke observeret ålegræs i området. Indvirkningerne fra suspenderet sediment vurderes at være begrænsede, midlertidige og ikke være væsentlige for opnåelse af miljøkvalitetsmål. Indvindingen foregår i rent sand som vurderes at have et lavt indhold af mindre partikler og organisk materiale. Der vurderes dermed ikke at være fare for at belaste området med biologisk tilgængelige næringsstoffer, der potentielt kunne forøge klorofylkoncentrationen.</p> <p>Bundfauna kvalitetskriteriet påvirkes lokalt, hvor sugefoden arbejder, men ikke uden for indvindingsområdet og dets påvirkningszone. Da bundfauna vurderes at have et reetableringspotentiale indenfor få år, vurderer Miljøstyrelsen at indvindingsaktiviteten ikke vil få indvirkninger på opnåelse af miljømål i generelt i vandområdet.</p> <p>Næringsstoffrigivelse er begrænset og der tilføjes ikke miljøfremmede stoffer i forbindelse med indvindingsaktiviteten. Det vurderes derfor at der ikke vil være væsentlige indvirkninger på den kemiske tilstand.</p>
Tætbefolkede områder		x	Ikke relevant. Det nærmeste hus på Ærø ligger 2,5 km fra det nordlige delområde.

Områder af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning-		x	Der er markeret to beskyttelseszoner i ansøgningsmaterialet. Beskyttelseszonerne vedholdes fra tidligere tilladelse til indvinding af råstoffer i området. Derudover er ansøge gjort bekendt med museumslovens § 29. Der vurderes ikke at være risiko for at påvirke marinarkæologiske interesser herudover.
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet			
<i>Forventede væsentlige virkninger på miljøet i relation til punkt 1 og 2</i>	<i>Miljøstyrelsens bemærkninger</i>		
Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning	<p>Den direkte miljøpåvirkning består af en afgravning af råstofressourcen (op til 1,5 mio. m³) i det ansøgte indvindingsområde med et maksimalt berørt areal på 1,5 og 2,2 km² såfremt der indvindes jævnt i de ansøgte delområders arealer. Sedimentspredning herunder suspenderet sediment og sedimentaflejringer påvirker indvindingsområdets arealer, samt maksimalt en 500 m påvirkningszone.</p> <p>Ansøgers miljøkonsulent har vurderet at der hovedsageligt sker sedimentspredning og -aflejringer på bunden op til 300 m fra indvindingsfartøjet. Miljøstyrelsen er enig med konsulentens det vurdering af, at effekter af sedimentspredning derfor ikke vil påvirke de øvrige omgivelser uden for indvindingsområdet og dets 500 m påvirkningszone.</p>		
Indvirkningens art	<p>Den direkte miljøpåvirkning beskrives i VVM-screeningen til dels at bestå af en afgravning af råstofressourcen, samt et dertil knyttet habitattab. Afgravning af overfladesedimentet sker lokalt hvor sugefoden har arbejdet og kun inden for selve indvindingsområdet.</p> <p>Påvirkningen vurderes reversibel inden for relativt få år, da substratsammensætningen efter endt indvinding vurderes at være sammenlignelig med sammensætningen inden projektet, hvilket muliggør genkolonisering af bundsamfundet.</p> <p>Derudover består miljøpåvirkningen af sedimentspredning der medfører suspenderet sediment i vandsøjlen og sedimentaflejringer, der kan påvirke det benthiske miljø.</p> <p>Indvinding kan potentielt også medføre en visuel forstyrrelse over vand, samt støj under og over vand.</p>		
Indvirkningens grænseoverskridende karakter	Der vurderes ikke at være grænseoverskridende indvirkninger.		
Indvirkningens intensitet	Se tidligere beskrivelse af forventede indvindingsaktivitet.		
Indvirkningens synlighed	Indvindingsfartøjet kan ses fra Ærø. Bunden vil efter indvindingsaktiviteterne bestå af en mosaik af sugespor og		

	uberørte områder i havbunden. Sugspor vil dog udjævnes med tiden.
Indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet	Se tidligere beskrivelse af forventede indvindingsaktivitet.
Indvirkningens kumulative effekter med øvrige projekter	Se tidligere beskrivelse af øvrige projekter i området.
Mulighed for at begrænse indvirkningerne	Indvirkningen må kun foregå indenfor indvindingsområdets afgrænsning, således begrænses udbredelsen af indvirkningerne. Der skal kun indvindes med slæbesugning, således at der undgås dybde sugehuller, hvor udjævning af havbunden samt genkolonisering af bundsamfundet vil tage væsentlig længere tid.

Øvrige bemærkninger

Visuel forstyrrelse på fugle

Visuel forstyrrelse kan forekomme og i begrænset omfang påvirke fuglearterne rødstrubet lom, sortstrubet lom og sortand, som anses for at være de mest følsomme i forhold til forstyrrelse fra indvindingsfartøjer. I indvindingsområdet vurderes intensiteten af den visuelle forstyrrelse at være stor, og havfugle som lommer og dykænder vil skræmmes væk, mens skibet er til stede. Påvirkningen vurderes dog at være kortvarig og indvindingsområdet størrelse taget i betragtning vil indvindingsfartøjet kun forstyrre en lille del af fuglenes samlede rasteområde.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af VVM-screeningen, at påvirkningen fra støj og visuel forstyrrelse på fugle i området kun vil forekomme imens indvindingsaktiviteten foregår og ikke vil have en væsentlig negativ effekt herudover.

Undervandsstøj

Lydenegien i forbindelse med indvindingsaktiviteter, er under græseværdien for midlertidig og permanent høreskade 100 m fra indvindingsfartøjet for både sæler og marsvin.

Indvindingsaktiviteterne vurderes derfor kun at kunne bortskræmme sæler og marsvin i umiddelbar nærhed af skibet og ikke forårsage permanente eller midlertidige høreskader.

Støjpåvirkningen vurderes at være lokal og kortvarig og af lav intensitet, samt ubetydelig udenfor påvirkningszonen. Miljøstyrelsen vurderer at støjpåvirkningens begrænsede intensitet, varighed og udbredelse kan accepteres, da der ikke vurderes at være væsentlige påvirkninger af støjfølsomme marine arter.

Genetableringspotential

Miljøstyrelsen bemærker, at råstofindvinding typisk ikke foregår jævnt fordelt i hele indvindingsområdet, derfor vil dybdeændringerne variere inden for området, ligesom der vil være områder der ikke vil blive direkte berørt af indvindingsaktiviteten. Miljøstyrelsen vurderer, at dette trods påvirkninger på bundsamfundet, giver gode muligheder for genetablering af flora og fauna i

området. Det forventes at de omkringliggende områder, samt de områder inden for indvindingsområdet, der ikke bliver direkte berørt af indvindingsaktiviteten, vil kunne bidrage med kolonister til bundsamfundets genetablering i indvindingsområdet.

Miljøstyrelsens samlede konklusion

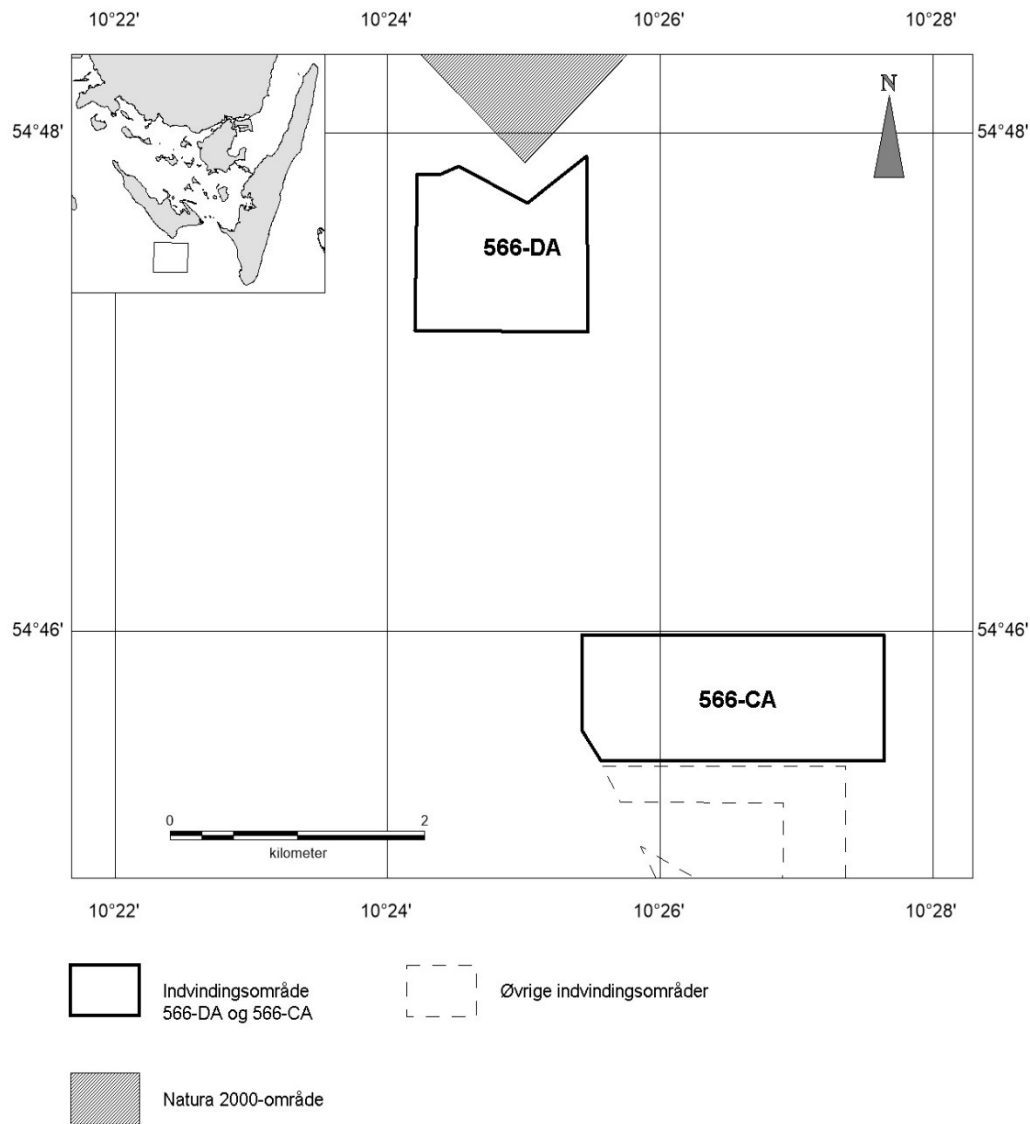
Miljøstyrelsen vurderer (jf. afsnit i tilladelsens afgørelse), at der ikke er VVM-pligt for råstofindvinding i ansøgte indvindingsområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak, men gør opmærksom på, at delområde 566-DA nærmest Natura område 127 beskæres af hensyn til beskyttelse af stenrev (se tilladelsens afsnit områdefræsning).

Miljøstyrelsen vurderer, at den direkte påvirkning fra indvindingsaktiviteten vil begrænse sig lokalt til indvindingsområdets to delområder. Der må kun indvindes indenfor det udlagte fællesområde. Miljøstyrelsen forventer ingen direkte påvirkninger uden for indvindingsområdet, samt kun begrænsede indvirkninger fra sedimentspil i påvirkningszonen og inden væsentlige påvirkninger fra indvindingsaktiviteterne på miljøets bæreevne i området uden for påvirkningszonen.

Miljøstyrelsen har på det foreliggende grundlag konkluderet, at den ansøgte indvinding ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet.

Bilag 2
Kortbilag

Indvindingsområde 566-DA og 566 CA Nord for Vejsnæs Flak

Beliggende i Det Sydfynske Øhav

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

566-DA		566-CA	
Ø. Længde	N. Bredde	Ø. Længde	N. Bredde
10° 24,38'	54° 47,83'	10° 25,43'	54° 45,60'
10° 24,52'	54° 47,87'	10° 25,42'	54° 45,98'
10° 25,03'	54° 47,72'	10° 27,64'	54° 45,98'
10° 25,46'	54° 47,90'	10° 27,65'	54° 45,48'
10° 25,47'	54° 47,20'	10° 25,57'	54° 45,48'
10° 24,20'	54° 47,21'		
10° 24,22'	54° 47,83'		

Bilag 3**Områdespecifikke vilkår**

Fællesområde 566-CA Nord for Vejsnæs Flak

Samlet tilladt mængde i m³	Årligt tilladt mængde i m³	Andre vilkår
1.500.000	1.500.000	<p>1. Indvinding i fællesområde 566-DA og 566-CA Nord for Vejsnæs Flak må kun ske med slæbesugning</p> <p>2. Der må ikke indvindes i en radius af 200 m fra formodet forekomster af marinarkæologiske fund på positionerne (WGS84):</p> <p>Ø. Længde N. Bredde 10°27,53' 54°45,96' 10°27,59' 54°45,80'</p>